

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 53. No. 147.
1938. július 7., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Népvándorlás Európában

A konferencia, mely ma a svájci határ mentén lévő francia üdülőhelyen összeült — amint azt a hivatalos jelentések hangsúlyozzák — két millió ember sorsát vitatja meg. Tul azonban a hivatalos jelentések távirati-stílusba szedett számadatain, az aki az eviani konferencia részletes programját elolvassa, megállapíthatja, hogy tulajdonképpen nemcsak annak a két millió embernek sorsáról van szó, akik világnézetük, születésük, vagy más körülmények miatt emigránsokká váltak, hanem arról, hogy főképpen Európa gazdasági szerkezetében egyre nagyobb gondot jelent ennek a két millió embernek elhelyezése, eltartása, a gazdasági életből való kiesése, illetve a termelő munkába való újbóli bekapcsolása.

Az a csiptetős, mosolygós arcú ur, aki immár másodizben került az Egyesült-Államok elnöki székébe és aki az eviani konferenciát az emigráns-kérdés megoldása végett összehívta, az elmúlt esztendőök során bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy akkor is, amikor szociálpolitikát csinált, elsősorban jól felkészült gazdaságpolitikus volt, az a tervezet pedig, amelyet most kidolgozott, annak adja tanujelét, hogy az emberesség szempontjain kívül minde nekelőtt komoly gazdasági okok is késztették Rooseveltet arra, hogy 27 állam képviselőit tanácskozásra kérje és eléjük tárja teljes valóságában azt a kérdést, amelyhez éppen kényesége miatt az európai kormányok nem akartak kezdeményezőként nyulni.

Az értekezlet összehívását közvetlenül a közelmúltban bekövetkezett Anschluss tette időszerűvé, de annak külön időszerűséget kölcsönöz az a körülmény is, hogy a közeljövőben megszűnik a Nansen-hivatal, megszűnik a Nansen-utlevelek érvényessége és szerte a világon minden hivatalos okmány nélkül, anélkül, hogy bármely államhoz is tartoznának, maradnak azok, akiket az elmúlt évtizedek politikai fordulatai, forradalmi messzire dobtak hazájuktól. Az eviani konferencia tehát nem csupán a németországi zsidó kivándorlás kérdésének megbeszélése végett ült ma össze, hanem egészében akarja letárgyalni és a lehetőségek szerint megoldani az emigráció problémájának teljes komplexusát.

Az emigráció, amint azt Roosevelttel felismerte, korjelenség, amely nemcsak szorosan véve az emigránsok magánügye, hanem ugyyszólván minden államé, azoké is, ahonnan emigrálnak s azoké is ahová imigrálnak. Egy különös népvándorlás tart Európában hosszú esztendőök óta. Ezek és ezek vannak, akik arra kényszerültek, hogy idegen földön keressék boldogulásukat, amelyet azonban nem tudtak megtalálni, vagy azért mert politikai multjuk miatt megbízhatatlannak kellett őket tekinteni, vagy pedig azért, mert a munkapiacok ahová menekültek, tulzsufoltak voltak. Két millió olyan ember él ma a világon, aki sehova sem tartozik, akiért senkisémm vállal felelősséget és aki — éppen ezért — maga sem vállal felelősséget semmiért és felelőtlen elemmé válik. Két millió azoknak a száma, akiket hazájuk megtagad, vagy akik maguk tagadták meg hazájukat, de akiknek — függetlenül attól, hogy bünsököknek tekinthetők, vagy sem — valahol élniök kell, akikről valahol gondoskodni kell.

Ezeknek az embereknek ezen a felelőtlen

Anglia spanyolországi tervének elfogadása révén

Enyhülni fog a nemzetközi feszültség

— A benemavatkozási bizottság határozata gátat szab a háborus metyelynek —
Nem adja ki Páris a negyven tonna spanyol aranyat

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” diplomáciai levelezője arról értesült, hogy Mussolini olasz miniszterelnök diplomáciai uton meg sürgette az angol—olasz egyezmény életbeléptetését. Mussolini diplomáciai jegyzéke szerint ez lenne a legmegtefelelőbb válasz arra a közvetítő szerepre, amelynek eredményeként Franco tábornok engedett eddigi merev álláspontjától az angol hajók bombázásával kapcsolatban. Angol politikai körökben úgy vélik, hogy Mussolini kérését teljesíteni fogja az angol kormány, ha előfeltételként már most megkezdji az olasz önkéntesek elszállítását.

Elfogadták az angol tervet

Londonból jelentik: A spanyol benemavatkozási bizottság tegnapi ülésén egyhanguan elfogadták az önkéntesek elszállításáról, a hadviselői jogok megadásáról, továbbá a tengeri és szárazföldi ellenőrzésről szóló tervet, melyet a bizottság felkérésére az angol kormány sürgősen elküld Spanyolországba a két küzdő félnek. A tegnapi teljes ülésen az angol, francia, olasz és német kormányok a bizottság titkáranak egyenként 12.500 fontot fizettek le, azaz együttesen 50 ezer fontot. Ez lehetővé teszi, hogy a bizottság haladéktalanul megkezdje az előkészítés munkáját.

Lord Plymouth a teljes ülésen ismertette az elfogadott tervet rendkívüli fontosságát és azokat a kötelezettségeket, amelyeket a négy nagyhatalom magára vállal.

Az angol, német, olasz és francia delegátusok után a lengyel, török, magyar, svéd, portugál, jugoszláv és bolgár megbízottak és

általában a bizottságban képviselt többi államok egymásután kijelentették, hogy elfogadják a tervet. Kagan szovjetország megbízott az ellenőrzés visszaállításáról szóló utolsó szakasz átszövegezését javasolta olyan módon, hogy biztosítsák a szárazföldi és tengeri ellenőrzés hatályosságát. A bizottság hosszabb vita után átszövegezte a szakaszt, amelyet Kagan kormánya előreláthatólag magáévá tesz. A küzdő felek válaszánaak beérkezése után a bizottságot újból összehívják.

Az önkéntesek hazaszállításáról, az ellenőrzés helyreállításáról és a hadviselői jogok elismeréséről szóló tervet, amelyet a benemavatkozási bizottság tegnap délután elfogadott, még az esti órákban elküldték ugy a barcelónai, mint a burgosi kormánynak. Arra számítanak, hogy a szovjetkormány csatlakozását is bizonyosra lehet venni, miután képviselője szintén helyeselte a tervet.

Ha a spanyol ellenfelek magukban maradnak, megkapják a nagyhatalmaktól a hadviselési jogot

Londonból jelentik: A spanyol benemavatkozási bizottság tegnapi tárgyalásán elfogadott terv nagy örömet keltett az angol és francia közvéleményben. Az angol lapok kedvező hangon foglalkoznak a terv gyakorlati kivitelezésének a lehetőségeivel. Remélik, hogy ezen az alapon sikerülni fog a háborus metyelynek gátat szabni. A lapok szerint már haladé-

ktalanul megkezdhetik a terv megvalósítását. Az önkéntesek elszállítása négy kikötőn keresztül történik. A német önkénteseket Hamburgba, az olaszokat Genuába, a köztársaságiak oldalán harcoló önkénteseket pedig Marseille-ba és Londonba szállítják. A semleges megfigyelők is nyomban megkezdik munkájukat. Tíz spanyol kikötőben helyezkednek el és innen

módon való létezésé és létezésé, a törvények kereteibe foglalt társadalomból való kiszakadása, szinte törvényen kívülsége, komoly problémát kell jelentsen mindazok számára, akik valóban a gazdasági újjáépítést, a törvényekkel szabályozott munka és társadalmi életbiztosítását kívánják.

A menekültek, az emigránsok szenvedéséről sokat és sok igazat írtak. A menekültek iránt világszerte megnyilvánult a részvétel. A kérdést helyesen azonban mégis az az ember fogta meg, aki az érzelem szavai helyett világosan tette fel a kérdést: honnan jönnek az emigránsok és hova mehetnek? Azzal, hogy ennek az utnak megjárásáról, a menekültek letelepedésének biztosításáról most az amerikai elnök kezdeményezésére gondoskodni kívánnak, a problémának nemcsak emberi oldalát

érintik, hanem a gazdasági és társadalmi is. Két millió ember, aki különböző okok miatt talaját vesztette, kiszakadt a társadalomból, vissza lesz adva — ha más földön is — a társadalomnak.

A recept, a munkaterv, huszonhét állam alkotásában most készül. Azonban Evian csak akkor lesz határkő, csak akkor nyit meg új fejezetet, ha a maga oldalára sikerül megnyernie azokat is, akik ennek a kérdésnek nemzetközi rendezésétől mindmáig távol állanak. Ezeknek megnyerése jelentené Evian nagy eredményét: azt, hogy az amerikai roosevelti gondolat, mely a huszonhét állam értekezletét eltölti — európai tetté váljon.

(m. t.)
= = =

figyelm. illetve ellenőrzik a külföldi hajók rakományait. Az önkéntesek elszállításának előkészítése után a nagyhatalmak megadják a spanyol polgárháború ellenfeleinek a hadviselő fél jogát.

A spanyol diplomáciai helyzettel kapcsolatban a Völkische Beobachter azt írja, hogy tulságosan korai lenne a spanyol kérdést elintézettnak tekinteni, mert a terv gyakorlati keresztülvitelénél még mindig előállhat olyan akadály, amely az egész tervet illuzoriussá teszi. A Berliner Tagblatt megállapítása szerint a szovjetnek a tervhez való hangtalan hozzájárulása csak taktikának tekinthető, mert nem akarja kellemetlen helyzetbe hozni Franciaországot, viszont a saját egyedülálló ellenállásával nem sokat érne.

Az alsóházban Chamberlain miniszterelnök ifj. Henderson képviselő kérdésére ismertette a semlegeségi bizottság határozatát és közölte, hogy intézkedés történt a Barcelonával és Burgosszal való közlés mielőbbi megtörténtének érdekében. Az angol—olasz barátsági megállapodásról kijelentette a miniszterelnök, hogy az egyezmény mindaddig nem léphet életbe, míg bizonyos feltételek nem teljesülnek, mert Anglia ragaszkodik ezeknek teljesítéséhez. Mindenestere mindent elkövetnek, hogy ezek a feltételek teljesítenek és ezzel az életbeléptetés akadályai elháruljon.

Párisban a reggeli lapok hosszú cikkben foglalkoznak az angol terv megvalósulásával. Általában a sajtó azon reményének ad kifejezést, hogy az angol terv elfogadása révén a nemzetközi feszültség enyhülni fog, úgy vélik azonban, hogy a helyzet végleges tisztázódása hosszabb időt vesz igénybe.

Semleges kikötők a spanyol partvidéken

Londoni politikai körökben elterjedt hírek szerint a spanyol kikötők ügyében az angol kormányban az az álláspont alakult ki, hogy egyedül Almería kikötője nem elegendő ahhoz, hogy az angol hajózási érdekek biztosítva legyenek. Az angol kormány ezért arra fogja felhívni a burgosi kormány figyelmét, hogy több semleges kikötőt kell megszervezni. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a semlegeségi bizottság legutóbbi határozatait a spanyol polgárháborúban egymással szemben álló felekkel tegnap közölték hivatalosan és ugyanekkor nyújtották át Franco tábornoknak az angol kormány többi óhajára vonatkozó jegyzéket is.

Illetéktelennek mondotta ki magát a párisi tábla a spanyol arany ügyében

Párisi jelentés szerint Bonnet francia külügyminiszter megbeszélést folytatott Del Vayoval, a spanyol légiháborúról, a tengeri ellenőrzésekről és az önkéntesek visszavonásáról. Del Vayo ragaszkodott ahhoz, hogy Franciaország szolgáltassa ki a francia bankoknál letétbe helyezett spanyol kincstári letéteket.

Ujabb párisi jelentés szerint a párisi tábla most határozott abban a kérdésben, hogy az 1931-ben, a francia bankban letétbe helyezett nagymennyiségű aranyat melyik spanyol kormánynak adja ki. A spanyol aranyra ugyanis úgy a köztársasági, mint a Franco-kormány igényt jelentett be. A párisi bíróság illetéktelennek minősítette magát az ügyben és így a spanyol aranyat egyelőre egyik félnek sem szolgáltatják ki.

Burgosba utazik az angol követ

Londonból jelentik: Az angol minisztertanács ma tárgyalta a burgosi kormány válaszejegyzékét arra az angol jegyzékre, amellyel Anglia hajóinak bombázása miatt tiltakozott a nemzeti spanyol kormánynál. Hodgson az angol kormány burgosi diplomáciai megbízottja rövid időn belül Burgosba utazik. Ilyenformán tehát cáfolatot nyernek azok a hírek, amelyek szerint Anglia vissza kívánja vonni Burgosból diplomáciai megbízottját.

Burgosból jelentik: Burruiana elfoglalásáról a nemzeti csapatok főhadiszállása a következőket jelenti: A köztársasági haderő kivonulása során a katedrális felgyújtotta, háromszáz embert, köztük három barátot kivégeztek. További tizenegy polgárt a temető falánál végezték ki és miután többen közülük élve maradtak, a javveszélő embereket benzinnel locsolták le és azt meggyújtották.

Nem ismerik el a japánok a Csangkaisek-kormányt

Tokióból jelentik: Konoye herceg miniszterelnök nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy Japán nem változtat eddigi magatartásán mindaddig, amíg célját el nem érte. Harmadik hatalom közvetítési kísérletéről kijelentette a kormányfő, hogy nem befolyásolhatja Japán álláspontját, mert Japán csakis közvetlenül Kinával hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni. Hozzáfüzte Konoye herceg, hogy

Csangkaiseket és kormányát nem ismeri el Japán tárgyalófélként.

EDZZE MEG LÁBAIT!

Lábbántalmi 10 perc alatt megenyhülnek ebben a gyógy-ábfürdőben.

A minden napi kemény munka után lábai pihentetésére, a gyulladások és daganatok enyhítésére, a tyukszemek és bőrkeményedések felátatása céljából öntsön egy maréknyi Saltrates Rodell-t lábfürdőjébe. A meleg vízzel érintkezésbe jutott Saltrates Rodell-ből felszabaduló oxigen behatol a gyulladt bőr szövetébe, helyreállítja a megzavart vérkeringést. Az oxigen jótékony természetű élénkítő hatása folytán a bőr felfrissül, a láb lelohad és annyira megerősödik, hogy kényelmesen járhat kisebb cipőben is. A legerősebb tyukszem is annyira megpuhul, hogy pusztá kézzel gyökerestül eltávolíthatja. Még ma este áztassa be lábait egy Saltrates lábfürdőbe! Saltrates Rodell kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Csekély költség, garantált eredmény!

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 30 lejes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

mert politikájuk állandóan változik, ingadozó és így megbízhatatlan. Hangsúlyozta a kormányfő, hogy diplomáciai, valamint gazdasági eszközökkel oda kíván hatni a japán kormány, hogy a konfliktuson kívül álló hatalmak szüntessék meg Csangkaisek és kormányának támogatását. Végül azon véleményének adott kifejezést a japán miniszterelnök, hogy Anglia, Franciaország, vagy más állam nem avatkozik be a japán—kinai konfliktusba.

Tartós „DAUER“ ondolálás 200 leiért legmodenebb áramnélküli géppel, garancia me lett, a legegánsabb női szalonban

LUX

hölgyudrász 2 és fél hónapon keresztül szakszerűen végez.
(A minorita-temp om mellett.)

A huszak vacsorája

Irtá: MARCEL DUPONT

Amióta a negyedben laktam, csaknem minden nap találkoztam ezzel a rendkívüli öreg urral. Hogy miért volt rendkívüli? Nehezen tudnám megmondani. De van az így néha, hogy az ember lakóhelye közelében sűrűn találkozik ismeretlen szomszédokkal, akik az idők során már csaknem ismerősökké is válnak. Az első, ami ezen az öreg uron feltűnt, az volt, hogy valahányszor lementem az utcára, mindig találkoztam vele, szép időben és esőben, télen és nyáron. Mindig ott volt és ment, ment, mintha csak hálni járna haza s egyre az uccán vándorolna. Haja hófehér, de ápolt, tartása, mint a szálfa és ha nem hazudtolta volna meg arca, termete után azt hihette volna az ember, ifjuval áll szemben. Ehhez képest is öltözködött. Minden ruhadarabja kifogástalan, sőt divatos volt. De azt hiszem, a legrendkívülőbb mégis csak a tekintete volt. Ez a semmin fenn nem akadó, közönyös és mégsem üres tekintet, amelynek mélyén valahol kimondhatatlan szomorúság borongott.

Valahányszor találkoztam az öreg urral, alaposan megnéztem és sokszor az volt az érzésem, fontos és súlyos történetet titkol borús tekintete. Ismerni akartam ezt a titkot, de nem tudtam a módját, hogyan közeledhetnék. Egyszer azután egy banketten találkoztam vele és gondoskodtam róla, hogy hamarosan bemutassanak neki. Megtudtam, hogy nyugalmazott katonatiszt, ezredes, Fabvre de Lahosse a neve. Mikor éjjel fölkerkedtünk, úgy inteztem, hogy vele maradjak és az ezredes nem is

vette kelleltenül kíséretemet. Szerencsém is volt, nem kellett sokat ügyeskednem, hogy régi élményeiről kezdjen beszélni.

— Nem panaszkodhatom — mondta végül — sok jóban volt részem az életben, de semmi sem kárpótolhat azért a szomorúságért, amit az je'ent, hogy egyedül kellett maradnom életem végére. — Kitalálva gondolatomat, hozzátette: — Nem, soha nem házasodtam meg. Hü maradtam egy szerelem emlékéhez. Fiatal lány volt, akit az imádásig szerettem. De hát nem vehettem feleségül. Harminc év korszakosság volt közöttünk.

— De hát rokona, barátja, senkije sincs — kérdeztem.

Hirtelen elkomorodott, majd felsóhajtott. Már meg is bántam tapintatlan kérdésemet, amellyel alighanem legérzékenyebb pontján találtam. De mielőtt bocsánatot kérhettem volna, beszélni kezdett:

— Barátaim? — mondta — valóban voltak barátaim. Hűséges, mindvégig hűséges barátaim. Voltak. Figyeljen csak: A középiskolában huszan voltunk jóbarátok. Ritkaság ez, furcsa véletlen. Huszan voltunk testi-lelki jóbarátok, akiket mély vonzalom kötött össze és ez a mély vonzalom szoros barátsággá lett, úgyhogy még a középiskolában titkos társaságot alakítottunk. Persze, fiatalok voltunk, regényes hajlamuk — elmosolyodott, azután így folytatta: — Mikor azután befejeztük tanulmányainkat, elváltak utjaink. Ki erre, ki arra, elszéledtünk, de mielőtt elváltunk, szent esküvel megfogadtuk, hogy nem tépjük el barátságunk kötelekeit. Megesküdtünk, hogy minden második évben találkozunk Párisban, hogy együtt vacsorá-

zunk kedélyes baráti körben.

— Sose tegyen ilyet! — mondotta az ezredes komoran. — Sose fogadjon meg ilyen bolondságot. Tudom, vannak érettségi találkozók, bajtársi találkozók, de ezeknek mégsincs meg az a kötelező jellegük, mint a mi találkozásunknak volt. Ha az ember nek dolga van, kimentti magát és senki se veszi tőle rossz néven. De mi tengeren túlról is, a világ másik feléről is eljöttünk erre a találkozóra, amelyhez eskünk kötött és nem volt olyan akadály, amely valakinek a távollétét megbocsáthatóvá tette volna, csak a halál, vagy súlyos betegség.

— Mikor vége volt a világháborúnak, már csak tizenhatan gyűltünk össze. Most gondolja meg azt a szörnyű estét, ahogy ott ültünk négy halott barát emlékével! S azóta csak rosszabbodott a dolog. Tragédiák, betegségek, balesetek! S mindenki arra gondolt, ha összenéztünk: legközelebb kin van a sor? Kísértetekkel ültünk egy asztalnál, 1921-ben már tizen voltak a kísértetek és egyre nőtt a számuk. Én nyolcvanéves vagyok ma, de mind hosszúéletűek voltunk...

— Három évvel ezelőtt ötven ültünk az asztal körül, amely úgy zsugorodott össze, mint a végzetes számbőr. Alig beszélünk, nem volt mondani-valónk egymásnak, mind ugyanarra gondoltunk. Tavaly pedig már csak hárman voltunk. S mikor hiába vártunk, hogy más is érkezék, legszívesebben magunk is elmenekültünk volna, elmenekültünk volna a halottak elől.

Lakásához értünk. Az ezredes fáradtan nyujtotta felém kezét:

— Hat hónap óta pedig egészen egyedül vagyok. Érti? — és becsöngetett.

Szigoru intézkedések az árdragítás megakadályozására

Bucurestiből jelentik: A tegnapi nap folyamán két miniszteri tanácskozás volt. Az első Miron Cristea dr. patriarcha miniszterelnök elnökölt és azon Argeseanu tábornok, Armand Calinescu, Iamandi, Marinescu tábornok s Colan püspök vettek részt. A második tanácskozáson megjelentek az előbbi résztvevőkön kívül Cancicov, Mitita Constantinescu, Ralea és Glatz tábornokok.

Calinescu belügyminiszter bejelentette a drágaság letörésére indított harc első eredményét. Elmondotta, hogy tegnap délután a belügyminisztériumban a fővárosi kerületek polgármestereivel, a vágóhidak vezetőivel, a pékek, mészárosok, nagykereskedők, vendéglősök és zöldségtermelők delegátusaival tanácskozott és meghallgatta minden egyes fél álláspontját. A polgármesterek különböző gyakorlati javaslatokat tettek a drágaság leküzdésére.

A mészárosok amiatt panaszkodtak, hogy az államvasutak szállítási rendszere nem kielégítő, áruik lassan érkeznek és az óriási hőségben két-három jószáguk elpusztul a vagonban.

A zöldségesek ellen az a panasz, hogy a Dambovitába dobiák termelvényeik egy részét és ilyen módon tartják fenn a magas árakat. A helyzet alapos megvizsgálása után az alanti határozatot hozták:

A barna kenyér árát mától kezdve 7 leiről 6 leire szállítják le. A husnál is egy leu-val csökkentették az árát kilogrammonként és minőségek szerint. Hogy a visszaéléseknek elejét vegyék, úgy döntöttek, hogy a mészárosok által levágott jószágok husának ötven százaléka első osztályu lesz. Azokat a formászerinti piacokat, ahol látszólagos konkurrenciával az árak emelésére törekedtek, megszüntetik és ezek helyett új piacokat létesítenek, amelyeket a környék termelői könnyen elérhetnek és ahol az ellenőrzés is erőteljesebb lesz.

A tegnapi minisztertanács a drágaság letörésére indított akció kapcsán elhatározta, hogy ellenőrző bizottságokat létesítenek olyan személyekből, akik biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy hivatásuk magaslatán tudnak állani. A kik a rendelkezéseket szabotálnák, szigorúan megbüntetik.

A vendéglőkre vonatkozólag a bizottság úgy döntött, hogy a jövőben nem enged meg a kézzel írott étlapok használatát, mert azok könnyen módosíthatók és csak nyomtatott étlapokat lehet ezentúl vendéglőkben használni. Ezek az intézkedések július 10-én lépnek érvénybe.

A canterbury-i érsek a németországi zsidóüldözések ellen

Londonból jelentik: A canterbury-i érsek Angliában általános felzúdulást keltő cikket írt az egyik egyházi lapban. Cikkében a németországi zsidóüldözésekről a következőket írta:

— A németországi és ausztriai zsidók szenvedése mélyen el kell, hogy szomorítsa mindazokat, akik hisznek még az igazságban, a faji és vallási türelmességben. Ausztria bekebelezésének szomorú és valóban súlyos csalódást okozó eredménye, hogy a németországi „nem-áriák” üldözését Ausztriában még fokozottabb formában terjesztették ki. Az ausztriai zsidóknak és gyermekeiknek, a törvényes uton történő büntetéseken s jogfosztásokon kívül még a nyilvános sértést és megálázást is el kell tűnőök.

Végül az érsek felszólítja hiveit, hogy július 17-én, amikor az angliai nagyrabbi is imádkozik, mondjanak ők is imát a németországi zsidókért.

Valóban szép arcbrórt csak a Caola Krém, — az igazi bőrtápláló — kölcsönöz. Ha arca és bőre ápolásához a vitamindus Caola Krémet használja bátran mehet a szabadlevegőre és a napra. Caola Krém az egészség és szépség őre.

CA-O-LA

A posta-, táviró- és távbeszélő-szolgálat működésének újabb szabályozása

A napokban rendelettörvény jelent meg a hivatalos lapban, amely szabályozza a posta, táviró és távbeszélő szolgálat működését és amely fontos intézkedéseket tartalmaz a nagyközönség szempontjából is. A táviró-szolgálatról szóló egyik intézkedés kimondja, hogy táviratokat csak latin betűkkel és arab számokkal lehet fogalmazni. A távirat azonban élő nyelven, vagy tükörnyelven is fogalmazható. Ha azonban a távirat nem románnyelvű, a feladó köteles aláírásával hitelesített románnyelvű fordítást is csatolni a távirathoz.

A rádióra vonatkozó intézkedés értelmében, senki sem készíthet és nem hozhat forgalomba oly készüléket, gépet, vagy villamos berendezést, amely a táviró, telefon és rádiókészülékek használatában

zavart keltethet. Az ilyen készüléken köteles a tulajdonos elvégeztetni az előírt átalakításokat. Az erre vonatkozó határidő nem lehet hosszabb két évnél. Amennyiben ezt az átalakítást a tulajdonos a határidőn belül nem végezteti el, a közlekedésügyi minisztérium alakíthatja át a gépet a tulajdonos terhére. A rendelkezés értelmében a rádióveteli zavarok ügyében benyújtott panaszoknál díj szabás szerinti illetéket kell fizetni. Villamosberendezésekre szóló engedélyeket a hatóságok, a postaigazgatósággal egyetértőleg, csak akkor bocsátanak ki, ha azok műszaki szempontból megfelelnek az előírásoknak.

A törvény a külön szabályzat és a végrehajtási utasítás elkészültékor lép életbe.

Három évi fegyházra ítélték és mindjárt le is tartóztatták Szálasi Ferenc magyar nyilaskeresztes vezért

Budapestről jelentik: Az ítéletábra tegnap foglalkozott Szálasi Ferenc nyilasvezér ismert bűnperével. Szálasi a törvényszék államellenes cselekedetek miatt tíz hónapi fegyházra ítélt. Ugy az ügyész, mint a védő megfellebbezték az ítéletet. Az ítéletábra megváltoztatta az elsőfoku ítélet minőségét, miután az állam biztonsága és rendje ellen elkövetett bűncselekmények elkövetésében mondta ki a nyilasvezért bűnösnek és a büntető törvénykönyv megfelelő paragrafusának alkalmazásával

Szálasi Ferencet három évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélték.

A táblai ítéletet az ügyész súlyosbításért, a védő pedig az ítélet enyhítéséért megfellebbezte.

A táblai tárgyalás során a tábla elnöke az ítélet súlyosságára való tekintettel Szálasi azonnali letartóztatását látta szükségesnek és a letartóztatást a tárgyalóteremben jelen levő Szálásin nyomosan végre is hajtották.

Az ítélet indoklása szerint Szálasi kezdeményező és vezető szerepet vállalt egy olyan mozgalomban, amelynek célja az állam és társadalmi rend megbontása volt. A táblai tárgyalás befejezése után Szálasi két fogházor vezette ki a teremből.

URANIA:

A leghevesebb nyarat is legyőzi a jó film!

Ma premier!

A háboru legveszedelmesebb kénnyője a „Doktor kisasszony” volt.

Fegyvere a szépség és kegyetlenség, hatalma országok sorát irányította. Ragyogó színészek. Rendkívüli képműben! Rendezte: W. Pabst.

Dita Parlo, Pierre Blanchar,

Louis Jouvet,

Pierre Fresnay.

CORSO: 5, 7-15, 9-30! Nyitott tétő!

A legobb francia film:

Utolsó szerelem

Főszereplők: MARIE BELL,

KONSTANT REMY.

3 nyelvű felirat.

Híradó és Micky-Maus.

JULIUS 15.-én Resz a XVII. sorsjáték I. osztályának a húzássa
Vásároljon idejében sorsjegyeket a

DACIA

SORSJEGYARUDA FIOKJAITÓL

SAJÁT HAZA
FOLDBIRTOK
AUTO

DE HA AZ
ALLAMTÖRÖKS-
JÁTEK ÉS
SORSJEGYET
VÁSÁROLJA A
DACIA

SORSJEGYARUDA FIOKJAITÓL
TÖL UGYRE
MÉNTE LEHET
HOGY MINDI
AZ A SZÁM

Miért nem akar milliomos lenni John Astor apósa

Dusgazdag leánya birtokán földmunkásként dolgozik a millomos-család tagja

Párisból jelentik: Érdekes családi ügy foglalkoztatja az amerikai társadalmi köröket. Ezuttal nem botrányról van szó, hanem inkább társadalmi pletykáról, amelynek hőse az egyik leggazdagabb amerikai család tagja. A multimilliomos család tagja, akinek kálváriájáról beszámol a Paris Soir, nyomorgó szükségmunkásként keresi kenyerét és a véletlen szeszélye folytán jelenleg dusgazdag leánva birtokán dolgozik.

A különös milliomostörténet szerzője Francis Ormand French, akinek fivére és leánya ma is a leggazdagabb amerikai milliomosok irigvelt ranglistáján szerepel. Francis Ormand French jelenleg mint földmunkás dolgozik Newport fürdőhely strandján, ahol gyakran találkozik leánvával. John Astor milliárdos feleségével, akinek ezen a fürdőhelyen gyönyörű kastélya és birtoka van. A milliárdos leány luxusaútdólya gyakran elcsúhan a földmunkát végző apa mellett, aki havi harminc dollárt keres nehéz fizikai munkájával.

A különös milliomos

Francis Ormand French saját hibái, kalandos és szeszélyes természete miatt került ilyen súlyos anvagi helyzetbe. Amikor 1921-ben befejezte egyetemi tanulmányait, vállalatot alapított, amely tönkrement. Noha vagyonaiból kényelmesen élethetett volna, visszautasította családja segítségét és elhatározta, hogy saját munkájából fog megélni. Soffőrr lett és azóta is hű maradt ahhoz az elhatározásához, hogy visszautasítsa családja dollár-millióit. Pedig több alkalma lett volna arra, hogy visszakérüljön a dollár-milliomosok sorába. Fivére, Amos French örökölte a híres emberbarátnak és műgyűjtőnek, Edward Tuck-nek a vagyonát. Amos French ezt a tekintélyes örökséget meg akarta osztani munkássorsban élő fivérével, Francis Ormand French-csel, akinek viselkedése azonban elhatározása megváltoztatására készítette.

Francis Ormand French ugyanis egy amerikai folyóiratban cikksorozatot közölt, amelyben leplezte a gazdag családok magánéletét. Ezek a leplezések kinos botrányokat tártak fel és általános feltűnést keltettek. A szerző nem kimélte saját családját sem, amelynek féltve őrzött titkait ugyancsak nyilvánosságra hozta.

Egyik közeli rokona huszonöt ezer dollárt ajánlott fel neki arra az esetre, ha beszünteti a kompromittáló cikkek közlését. Francis Ormand French azonban visszautasította az ajánlatot, an-

nak ellenére, hogy akkor is nagy nyomorral küzdött. Fivére úgy megharagudott reá a családi titkok leleplezése miatt, hogy nem juttatott neki semmit az Edward Tuck-féle örökségből.

A „kényelmetlen“ apa

A nyugtalan természetű Francis Ormand French a cikksorozat botránya után néhány évre elűnt családja szeme elől és csak egy ünnepélyes alkalomkor bukkant fel, igaz, hogy ekkor ismét botrányos feltűnést keltett. Leánya tartotta esküvőjét John Astorral, az ismert milliárdossal. Az esküvő fényes külsőségek mellett zajlott le és általános megdöbbenést keltett, amikor a templomban az apa, Francis Normand French vezette az oltár elé karonfogva leányát. Az apa az ünnepélyes alkalomra kopott, szakadozott zsakettet és ócska cilindert öltött és családja, hogy a botrányt elkerüljék, kénytelen volt eltérni hivatalos asszisztálását.

Később azt hitték, hogy a csavargó életet élő volt milliomos „jó utra tér”. Biztosító intézetet alapított Newportban és családja igyekezett segítségére lenni vállalat felvirágoztatásán. A biztosító intézet azonban megbukott és French ismét koldusbotra jutott. Most már nem is igyekezett kikerülni nyomorából, hanem alkalmi fizikai munkákat vállalt és ebből tengeti életét. Családjával megszakitott minden érintkezést és leányát nem is üdvözli, amikor az luxusaútdóján eirobog mellette a newporti strandon. Francis Ormand French kijelentette, hogy igen súlyos nyomorban tengeti életét és örül, hogy földmunkát végezhet leánya kastélya közelében. Nem szégyelli a munkát és nem érti, hogy családjának miért kellemetlen, ha a kastély előtt találkozhatnak rokonokkal, amint éppen csá-kánnyal utjavítási munkát végez.

GOVORA quányfürdő

(jod es ken)

Georgescu-villák

Fenyvesek között, festői szép fekvés.
Teljes komfort. Olcsó árak.
Felvilágosítás kapható: Arad, Ortutay-palota, II. em. 14. sz. ajtó.

Önagysága hasonlatai

Irtta: STELLA ADORJAN

(Ebéd után a házaspár beszélget).

FELESÉG (folytatja a diskurzust)... erre kérlek. Lenke azt mondta nekünk „már pedig ha van a világon egy férfi, akiért tűzbe tenném a kezem, az nem más, mint Tibor, a férjem”. Általános nevetés támadt. Zsiga a jópofa, meg is jegyezte, „nagyaságos asszonyom, kár volna a szép kacso-ljáért, bizonyára másodfoku égési sebeket szenvedne”.

FÉRJ: Miért? Tibor néha kirug a hámból?

FELESÉG: Micsoda? Ugy családja ezt a szé-gény asszonyt, mint a repát.

FÉRJ: Nem értelek, fiam. Mióta lettél te mező-gazdasági szakértő, hogy a termények köréből veszed a hasonlataidat? Azonkívül azt már hallottam, hogy valaki repával csal, mondjuk hamis mérle-gen árulja a repát, azt is hallottam, hogy maga a repa okozott csalódást a termelőnek, de hogy a repát csalják, arra még nem volt példa. Hasonla-tod tehát legalábbis sánta.

FELESÉG: Ugyan ne okvetetlenkedj! Ezt min-denki úgy mondja! Na, várj, elmondom, tovább mi történt. Egy darabig még folyt a beszélgetés, az-tán leültünk römnizni. Ugy elnvertem az asszonyok-tól huszonkét pengőt, mint a medvék.

FÉRJ (megijed): Micsoda, fiam?

FELESÉG (ismétli): Mint a medvék!

FÉRJ: Ez is hasonlat?

FELESÉG: Hogyne, Divatos.

FÉRJ: Furcsa metaforáid vannak. Azt már nallottam, hogy valaki dörmög, mint a medve, vagy úgy alszik, mint a medve, de hogy römniben úgy nyer, mint a medvék, azt még nem hallottam.

FELESÉG: Mondd, minden szavamba beleka-paszkolod?

FÉRJ: Dehogyan kérlek! Viszont a multkor is megfigyeltem, hogy váratlan hasonlatokkal füsze-rezed a társalgást. Mit is mondtál amikor Péterék-kei bridzseztünk és megcsináltad a hat pikket kon-trával?

FELESÉG (büszkén): Erre még emlékszel? Azt mondtam, hogy úgy lezongoráztam a hat pik-ket, mint a vöcsök.

FÉRJ (a fejét fogja): Már akkor is azt hit-tem, hogy hallucinálok. Először is zongoráztad a pikket, ami maga zenei szenzáció. Lehet zongoráz-ni Bachot, Brahms-t, sőt Anyos Lacit, lehet zon-gorázni keringőt, csárdást és rumbát, de hat pikket zongorázni még nem hallottam. Rádásul ugy zon-goráztál, mint a vöcsök. Légy olyan kedves meg-mondani, hogy a vöcsök hol nyert zongoraműveszi képesítést, hogyan zongorázik és végül ne hara-gudj műveltségemért, mi az a vöcsök?

FELESÉG: Az kérlek, egy olyan... izé...

FÉRJ: Valami rendkívüli csoda lehet, hogy mostanában annyit hivatkoztok rá?! Most kide-rül, nem is tudod micsoda.

FELESÉG: Várjál csak.

FÉRJ: Nem várok, mert nem fogod kitalálni. Én tudom, akkor este fiókban megnéztem először a Laroussét, aztán a magyar lexikont. Vöcsök fran-ciául annyi mint „plongeon”, viszont plongeon kérlek szépen, az bukrucá, azaz vízi rajgó...

FELESÉG: Talán rajgó!

FÉRJ: Nem szívem, rajgó! Tehát legközelebb ha bridzsel, jelentsd ki, hogy „ugy megbukik a három szanzadu, mint a bukrucá!” Rémes!

FELESÉG: Mit izgatod magad, szívem!

FÉRJ: Nem bírom a társalgásokat! Régeb-ben még azt mondtátok, hogy „ugy áll az uj kala-pod, mint a pinyt”. Nincs semmi értelme, de leg-alább tudtuk, hogy mi a pinyt. Azután sokszor hallottam, hogy az angol nyelvtanulás ugy megy, mint a karikacsapás. Esküszöm, soha életemben nem láttam, hogyan megy a karikacsapás, de még-is elképzeltetek az angol nyelvleckéken. Dehát ez-zel a bukrucával?!!!

FELESÉG: Drágám, nem emlékszel az iskolai évekre. Mennyit tanultuk, hogy a hasonlatok színe-sebbé teszik a beszédet?

FÉRJ: De nem az ilyen hasonlatok! Nekünk is voltak ifju korunkban szép metaforáink. Kiváglak mint a huszonegyet! Ebben van valami némes egy-szerűség. A huszonegy, az kérlek valami konzerva-tív kártyajáték, amelyben egy ász és egy tízes nagy slágernek felel meg. Ezt az ember kiváglja! Ti persze azt mondjátok, ugy kiváglak, mint a medvék!

FELESÉG (gondolkozva): Ezt lehet is mon-dani! Ugy látszik, te nem szereted a hasonlatokat!

FÉRJ: Dehogyan is nem! De gondolj a költői ha-sonlatokra (szavál): „Mint komor bikáé olyan a járása, mint a barna éjfel szeme pillantása.” Ez szép!

FELESÉG: Mit gondolsz, ezt nem lehet moder-nebb hasonlatokkal kifejezni? például, ha Olgáról szólna a vers, derék barátnőmről, aki benéz a kár-tyába. (Szintén szavál): „Mint bukrucáé olyan lap-járása, mint vízi rajgóé oldalpillantása.”

Halálraverte tanítványát

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszterium szigorú vizsgálatot rendelt el a Braila-i 7. sz. elemi fiúiskolában történetekkel kapcsolatosan. Az egyik tanuló ugyanis egy tanító úgy megvert, hogy a fiú sérüléseibe belehalt.

**Atanyjér ellen
Goedecke féle Anusol!**

Roosevelt kezdeményezésére

Összeült tegnap az első emigrációs világkongresszus

Mit tartalmaz a Roosevelt által előterjesztett hét pont?

Németországot nem hívták meg a világkonferenciára?

Szerdán délután ült össze az eviani Hotel Royal disztermében az első emigrációs világkongresszus, amelyet tudvalevőleg Roosevelt, az Egyesült-Államoknak elnöke hívott össze. Az eviani konferencián megvitatják a Roosevelt által előterjesztett hét pontot, amely a következő:

1. A konferencia körkérdest intéz a világ valamennyi államához, amelyben felszólítja az egyes országokat, hogy nevezzék meg, hány menekültet hajlandók felvenni. A kérdőív felteszi a kérdést, hogy hány és mely országból származó emigráns talált eddig menhelyet az illető országban, hogy mely ország emigránsainak lenne hajlandó az illető ország megnyitni kapuit, hogy mely foglalkozási ágaknak van kilátása az országban és — mindenekelőtt —, hogy az illető ország csak politikai vagy pedig felekezeti és gazdasági üldözések áldozatainak is hajlandó-e kedvezményeket nyújtani.

Rendezni kell az emigráns-utlevél kérdését

2. A konferencia megvitatja az emigráns-utlevél kérdését. Itt különösen komplikált és nagyjelentőségű problémáról van szó. A genfi Nansen-hivatal, amely eddig legalább egyes országok emigránsainak adhatott utlevelet, 1938. végén megszűnik. Ezek szerint nemcsak 150.000 német, 15.000 osztrák és 235.000 különböző nemzetiségű emigráns lenne utlevél nélkül, hanem minden papirtól meg lenne fosztva az az emigráns is, aki eddig a Nansen-hivatal kötelékébe tartozott. E hivatalhoz tartozott pedig a 600.000 orosz, török, görög, assyriai és örmény emigráns. Roosevelt tervének második — de talán legfontosabb — pontja már most az, hogy teremj egy olyan fórumot, amely kiállíthat emigráns-utleveleket, olyan utleveleket, amelyek minden ország politikai, felekezeti vagy egyéb emigránsainak rendelkezésére állanak. Az eviani konferencia minden országa — vagyis huszonehét usque negyven ország — kötelezné magát ennek az új utlevélnek elismerésére, ami persze már magában óriási előnyöket biztosítana az utlevél tulajdonosai számára.

Mely országok döntsenek a „nemkívánatos elemek” kivándorlási problémája ügyében

3. A konferencia — ezt különösképpen aláhuzza Roosevelt eddig titokban tartott terveze — ne csak azokkal az országokkal foglalkozzék, amelyek mint bevándorlási országok számításba jönnek. Ellenkezéleg: a terv szerint a konferencia forduljon mindenekelőtt azokhoz az országokhoz, amelyekből a mai emigránsok nagy százaléka jön. A konferencia tárgyaljon tehát, mint az emigráció hatalmas képviselője — hiszen résztvesz ezen a konferencián Amerikán kívül Franciaország, Anglia, Oroszország és még néhány hatalom —, mindenekelőtt Németországgal és vitassa meg a konferencia a német kormányval, miképpen könnyítheti meg a konferencia Németország céljait — természetesen bizonyos feltételek

mellett. Más szóval: a konferencia országai hajlandók felvenni mindazokat, akik Németország szempontjából „nem-kívánatosak”, azzal a feltétellel azonban, hogy ezeknek az egyéneknek vagy családoknak Németország megkönnyítse a kivándorlást és nem kobozza el teljesen az illető egyének vagy családok vagyonaát. A konferencia, az Egyesült-Államok vezetésével, hajlandó tehát „zsidótanítani” Németországot, ha Németország gazdasági téren előzékenységet tanúsít. A tervnek ennek a részére vezethető vissza, hogy az Egyesült-Államok berlini követe az utolsó napig mindent megkísérelt, hogy Németország részéről legelőbb megfigyelő kiküldését elérje.

4. A konferencia foglalkozni fog a telepítések és a közös kivándorlások tervével, olyan ponttal, amely különösképpen Palesztinát érdeklí, valamint azokat a délamerikai és latin-amerikai államokat, amelyek politikai pártállásuktól függetlenül valamennyien elfogadták Roosevelt meghívását és kivétel nélkül delegátusokat küldtek Evianba.

5. A konferencia egyik főpontja az „organizált elkövetkező emigrációk” kérdése. Az „organizált elkövetkező emigrációk” — így hangzik szószerint az a kifejezés, amelyet Roosevelt tervezete alkalmaz — azonos azoknak az országoknak a problémáival, ahol egyes törvényes intézkedések kivándorlásra kényszerítik a lakosság egy részét. A konferencia napirendje szerint ennek a pontnak a megvitatása keretében fog foglalkozni a kelet-európai „zsidó-törvényekkel”, elsősorban azonban a lengyel és román zsidóság problémájával. Ide tartozik azonban természetesen az a nagy kérdés is, hogy hogyan rendezkedik majd be a világ arra az óriási új emigrációra, amely majd a szerencsétlen Spanyolországból kitódul.

„Menekültek Népszövetsége...”

6. A konferencia foglalkozni fog az osztrák emigránsok speciális helyzetével. A népszövetség legutolsó tanácsának döntése tulajdonképpen az osztrák emigránsokat a német emigránsokkal foglalkozó londoni Haute Commissionaire, Sir Neill Malcolm tábornok hivatalába osztotta be. Minthogy ennek a hivatalnak a hatásköre igen szűk és minthogy az egész konferencia ötlete éppen akkor támadt, amikor az osztrák emigráció megkezdődött, Roosevelt különösképpen kíván foglalkozni az Anschluss utáni helyzet következményeivel.

7. A konferencia — és ez a roosevelti terv utolsó pontja — állandó irodát fog létesíteni, amelyet már ma mint a „menekültek népszövetségét” lehet tekinteni. Ennek a nemzetközi irodának a székhelye valószínűleg London lesz. Ez a nemzetközi iroda fogja eldönteni minden egyes esetben a nagy kérdést, hogy vajon ki emigráns, hogy ki élvezheti tehát a világszervezet előnyeit. Ez a nemzetközi iroda fog ezentul tárgyalni az egyes országokkal. Egyben nemzetközi emigrációs bank létesítését is javasolja Roosevelt — e bank székhelye Newyork lenne —: ez a bank bonyolítaná le aztán a kivándorlások, telepítések és vagyonszármazások összes kérdéseit.

Németország és az eviani konferencia

Berlinből jelentik: Hivatalosan cáfolják hogy Németország meghívást kapott az eviani konferenciára. Kijelentik, hogy Németország meghívás esetén sem vett volna részt, mert nem hajlandó olyan polgárok ügyében tárgyalni, akik önként hagyták el az országot. A hivatalos jelentés végül hangsúlyozza, hogy Németország képviselőjére senki sem kapott megbízást.

Napkeleti őriárat

Jönnek, néhány nap múlva megérkeznek azok, akiket a reménykedés csillaga vezet azon az uton, amely elvisz a régóta sovárgott célhoz: a román-magyar kulturközeledéshez. Bizonytalanságba indultak el, mint ama pásztorok, akik csak sejtették, hogy valahol megszületett egy gondolat, amely megváltó békét idéz. A hasonlat nagyon kézenfekvő, hiszen a megváltást kereső pásztorok is tévelyegve bandukoltak, s a csillag, — a békét sovárgó ösztön sodorta őket: talán sikerül végre megtalálni...

Mert nagyobb társaság verődött össze a magyar fővárosban, amely a nyár heve elől a transilvan hegyek között keresi az üdülést. És a társaság vezetői: Márai Sándor, Hunyadi Sándor, akiket nem kell bemutatni s méltatni, hiszen mindenki ismeri őket ott, ahol a magyar nyelv és kultúra él, virágzik. Márai, a magyar humanizmus éharcosa és Hunyadi, aki magyarságát úgy viseli, mint az arcvonásait és nem mint a szemképrázató népszerűséget, amely minden körülmények között oly határos, látogatásuknak különös jelentőségük van: Busteniben, a havasok alján állapodnak meg, ahol a romániai írók nyaraló telepét létesítette az ország Uralkodója, aki ezzel a ténykedésével is bebizonyította, hogy az ország legelső kulturharcosa s a könyvek, ezzel kapcsolatban a szellemi katonák, az írók felséges barátja.

Már a múlt esztendőben is megcsendültek olyan hangok, amelyek kellemesek voltak mindazoknak, akik szeretik a kultúrát, ami csakis a békében, az együttműködésben gyökerezhetik. A legfiatalabb magyar írónemzedék pendítette meg annak idején a békekesség hurjait s ez a megkönnyebbült érzéseket jelentő hang visszhangra talált az ország határain belül is. Európa keleti részén élő népek gazdasági együttműködéséről, szellemi értékeinek kicseréléséről sóvárogtak mindazok, akiknek tisztánlátása nem homályosítható el egykönnyen.

A két magyar író látogatása el nem ejthető alkalom az eszmék és tervek kicserélésére és megbeszélésére, hiszen a Busteniben nyaraló írók a román szellemi élet legkiválóbbjai, akik a nyaralásban való együttléttel kellemes óráiban ismerkedhetnek meg a magyar kultúra két képviselőjével. A budapesti íróknak ugyancsak alkalmuk lesz találkozni az irodalom azon kitünőségeivel is, akik nem tartózkodnak állandóan az Őfelsége által létesített nyaralótelepen. A népművészet szépségeit, a népi kultúrát is megcsodálhatják és kétségtelenül megbizonyosodhatnak s tanúságot is tehetnek arról, hogy a nép nemzeti különbség nélkül mindig azonos: a békét és a testvériséget óhajtja.

Hunyadi Sándor és Márai Sándor eljöttek a Napkeleti őriárat-ra, bár tudatában vannak, hogy már sokan elvárták a szellemi küzdőtér eme porondján: a vád nyilvesszője manapság hatalmas biztonsággal furódik olyan szívbe, amely befogadja a testvériség érzését, a megbékélés gondolatát. Aki békés kézzel nyújtotta kezét, ököibe ütközött. A bizalmatlanság, esetleg a gyűlölködés farkasvermebe hullt, ahol tehetetlenül vergődve prédája volt a megnemertés fegyverének...

Mégis: reméljük azt, hogy a „Napnyugati őriárat” szerzője és a Transilvania földjéről elszármazott író nem jött el hiába és a megnemertés éjszakája után feldereng végre a hajnal.

Nedeczky Ferenc

CENTRAL: 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 és fél órákor a kertben.

Felséges szerelem

Ami öt világrészt hozott lázba!
Fernand Gravey, Joan Blondell, Edw. E. Horton

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Évesre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Hónapról . . . 420 " || Egy hónapra 70 "

**Kerékpáron jött
Bostonból Ploestibe,
hogy istentiszteletet tartson**

Ploestből jelentik: Az elmúlt szombaton a ploesti anglikán templom előtt leszállt kerékpárjáról Charles A. Roach bostoni (Lincolnshire, Anglia) anglikán pap és bement a templomba, ahol istentiszteletet tartott a Prabhova-völgyi anglikánok részére. Charles A. Roach tisztelendő elnézést kért, mert 15 perccel később jelent meg a négy hónappal ezelőtt kitűzött terminusnál, amelyet a fővárosi anglikán pappal levelezés útján állapítottak meg. Roach tisztelendő június 9-én indult el kerékpárijával Bostonból és csak negyedórát késett el Ploestiben, de ennek is meg volt az oka: a Brasov—Ploesti közötti országúton karambolja volt egy gépkocsival és kezén megsérült.

Az anglikán pap, aki erre a nagy utra vállalkozott, mindössze 30 éves és a bostoni St. Botolph templom lelkésze. Kerékpárja igen érdekes és nyolc sebességváltozatot tud vele elérni és a legmagasabb hegyeket is viszonylag könnyen mászta meg.

Románia a legolcsóbb állam — mondotta Roach tisztelendő — s az itteni lakosság a legvendégszeretőbb. Gyakran előfordult, hogy nem is akartak pénzt elfogadni a vásárolt élelmiszertért. Ardeal—Erdélyben könnyen megértettem magam, mert majdnem minden községben akadt egy-egy Amerikát járt ember, aki angolul tudott.

Turisták számára ideális ország Románia — folytatta a pap — mert például Lengyelországban 4.6 shilling, Csehszlovákiában 4.4 shilling, Magyarországon 4.5. Romániában pedig csak 3.6 shilling volt az átlagos napi kiadásom.

A fővárosban tisztelgő látogatást tett Charles A. Roach a görögkeleti egyház hivatalos tényezőinél, majd folytatta útját Giurgiu felé, ahonnan Bulgárián és Jugoszlávián keresztül visszatér Angliába. Az anglikán pap a fel folyamán Aneliában az egyes falvakban előadásokat tart azokról az országokról, amelyekre meglátogatott.

Hazaérkezett a rendőrkezes. Mironiu Liviu. Aradváros agilis rendőrkezes hazaérkezett szabadságáról és elfoglalta hivatalát.

Egyetemi tanárok tisztelgése Călinescu miniszternél. Bucurestiből jelentik: A fővárosi egyetem rektorai és dékánjai csütörtökön bemutatkozó látogatást tesznek Armand Călinescu helyettes nemzetnevelésügyi miniszternél.

Benest jelölik a Nobel békedíjra. Londonból jelentik: Benes köztársasági elnök rövidesen Londonba utazik. Az angol sajtóban egyre jobban tartja magát a hír, hogy az idén a cseh köztársaság elnökét jelölik a Nobel békedíjra.

JULIUS 15-ÉN KEZDŐDIK IDÉN A TÖRVÉNYSZÉKI SZÜNET. Bucurestiből jelentik: A törvényszéki szünet ezévből július 15-én veszi kezdetét és szeptember 15-ig tart.

Fényes ünnepet rendeznek a horvát Macsek emlékezetére. Zágrábból jelentik: A horvátok július huszadikán ünneplik meg Macsek születésnapját. Az ünnepséghez az összes szerb ellenzéki pártok képviselői is csatlakoznak.

— AZ EGÉSZ ORSZÁGRA KITERJEDŐ ÚJ KÖZLEKEDÉSI RENDSZABÁLYOKAT LÉPTETNEK ÉLETBE. Bucurestiből jelentik: Miután az utóbbi időben a közlekedési balesetek száma megsaporodott, a hatóságok úgy döntöttek, hogy általános rendszabályokat léptetnek életbe az egész ország területén a forgalom szabályozására. Ezeket a rendszabályokat nemcsak a járművek vezetői, hanem a gyalogjárók is kötelesek betartani. A jövőben bíróság elé állítják azokat a gyalogosokat, akik a rendszabályokat nem veszik figyelembe és baleseteket idéznek elő. A gyalogos felelőssége éppen olyan nagymértékű lesz, mint a járművezetőké.

— Augusztus 1-ig nem engedélyezik a kukorica kivitelét. Bucurestiből jelentik: A gabonaértékesítő-bizottság legutóbbi ülésén elhatározták, hogy augusztus 1-ig nem engedélyezik a kukorica-kivitelét. Miután meggyőződhetek arról, hogy ez esztendőben milyen lesz a termés, határoznak e kérdésben.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Magazin „Centrum“

Str. Bratianu 3. sz. alatt megnyílt

Dus választék: Kötött, szövött és rövidárúknak. Olcsó megnyitó hét, mélyen leszállított árakon.

Győződjön meg róla!

— Otto Bauer osztrák szocialista vezér fényes temetése Párisban. Párisból jelentik: Szerdán délelőtt temették el Ottó Bauer osztrák szocialista vezért. A Pere Lachaise temetőben lefolyt ceremónián Blum, Abramovitz, Debruchere és a francia szocialista párt több más vezéregyénisége is részt vett.

Az arcbőr célszerű ápolásához mindenképp az szükséges, hogy bélműködésünket reggelente éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvízzel megfelelően elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— Modern löfegyverekkel szerelik fel a magyar rendőrséget. Budapestről jelentik: Kereszt-Fischer Ödön magyar belügyminiszter az egyik parlamenti interpellációra bejelentette, hogy a magyar rendőrséget modern löfegyverekkel szerelik fel, hogy minden eshetőségre felkészülve helyt tudjon állni feladatának.

Faradt, kimerült: Lemosás, bo-rogatás: Valódi Dianával!

— Öngyilkos aggyasztán. Megdöbbentő módon vetett véget életének Keil János 80 éves aradmegyei, Engelsbrunn községbeli gazdálkodó. Az aggyasztán, aki régebbi idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, tegnap délután amikor a házbéliek közül senki sem tartózkodott odahaza, felakasztotta magát, mire rátaláltak, már halott volt.

— Dr. KERESKES RÓZSI belgyógyász-speciálista új telefonszáma: 27—24.

A professzor

— Hallatlan! A vonatunk épp pont az orrunk előtt ment el...!

— Ugyan, Olga, beszélj logikásabban! Egy vonatról, amely elment előttünk, nem nyilatkozhatok úgy, hogy „a mi vonatunk“...!

A légügyi-alap körrendelete a számlabélyeg alkalmazása ügyében

Több aradi vállalat és kereskedő a nemzeti légügyi alap igazgatóságától 17088—1938. szám alatt a következő körlevelet kapta:

— A nemzeti légügyi alapról szóló törvény értelmében tudvalevőleg minden fizetési elismervényt repülőbélyeggel kell ellátni. A 20 leitől 99 leig terjedő elismervényekre 1, míg az ezen felüliekre 2 lei repülőbélyeg ragasztandó. Bár ezeknek a repülőbélyegeknek költségét a fogyasztó viseli, sajnálattal állapítjuk meg, hogy b. vállalata még mindig nem alkalmazkodik ezekhez a törvényes intézkedésekhez. Ezért felszólítjuk Önt a törvény rendelkezéseinek betartására és az Ön ellen felveendő kihágási jegyzőkönyvek elkerülése érdekében felszólítjuk, hogy a következő intézkedéseket foganatosítsa:

a) Ilyen fizetési elismervényekkel ellátott könyvecskéi legyenek, amelyek törzslappal (cotor) vannak ellátva; b) Minden egyes fizetési elismervény nyomtatásban szerepeljen a cég és a tulajdonos neve, a pontos cím és a fizetési elismervény sorszáma; c) Ezeket a könyvecskéket a sorszámkok sorrendjében ossza ki személyzetének azon tagjai között, akiknek jogukban áll a cég részére pénzt felvenni; d) A szükséges repülőbélyegeket Ön vásárolja meg és ossza szét alkalmazottai között, de olyképpen, hogy a bélyeg ellenértékét az alkalmazottak Önnek előre fizessék ki. Ilvmódon az alkalmazottak arra kényszerülnek, hogy a bélyegeket valóban alkalmazzák, mert különben nem látiák visszont az általuk előlegzett pénzt; e) Minden este Ön személyesen ellenőrizze, hogy alkalmazottai valóban alkalmazták-e a repülőbélyegeket, annál is inkább mert, ha a cég ellen kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel, a bírságot Önnek kell fizetnie.

— Egyben figyelmeztetjük, hogy ellenőreink a jövőben a legszigorúbban ellenőrzik a fenti rendelkezések betartását.

A szükséges nyomtatványok a Lefkovits-cégnél kaphatók.

— Halálozás. Ifj. Pintér Antalné, szül. Somogyi Amália, a „Marietta“-szalon tulajdonosnője elhalálozott július 5-én. Temetése július 7-én délután 6 órakor lesz a Pomenirea (Alsótemető) halottasházából. A gyászoló család.

— Hatalmas vízműépítkezés Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök tegnap nyitotta meg az Úszkub közelében épült vízművet. Ez az építkezés Európa második legnagyobb ilyen típusu építkezése. A Triszka folyót nyolc kilométeres távon szélesítették ki és az itt elhelyezett vízerőművek fogják szolgáltatni a jugoszláv ipar energiaforrását.

1 Diana lemosás felfrissíti te tét!

— Vezetőséget választott a Satmare—szatmári ügyvédi kamara. A Satmare—szatmári ügyvédi kamara választását, amelynek eredményét az ügyvédszövetség egyszerű már megsemmisítette, megismételték. A szavazásra jogosult 110 ügyvéd közül hatvanan adták le szavazataikat. Az eredményt az esti órákban hirdették ki. Dékánná egyhangulag dr. Demian Titut választották meg. Tagok: dr. Dobosi Ioan (Halmeu), dr. Silviu Anchim (Seini), dr. Pop Octavian vármegyei jogtanácsos, dr. Andercou Aurél, dr. Katz Izsó és dr. Südy Tibor. A kamarát az ügyvédszövetségnél dr. Osianu Gavril (Baia Mare) képviseli.

Egész életén keresztül dolgozhat anélkül, hogy egy milliót félretehetne! Egy Goldschmidt sorsjegyyel ezt elérheti!

— Késelés. Az éjszaka folyamán előállították a központi rendőrség ügyeletes osztályára Bernát Mihály 36 éves Penes Curcanul-ucca 6. szám alatt lakó kovácsot, amiért súlyosan összeszurkálta Rusu Ioan 21 éves. N. Grigorescu-ucca 9. szám alatt lakó lakatosgedet. A késelés az egyik aradi korcsmában történt, ahol Bernát vitába került Rusuval és a szóváltás hevében rántotta elő a kovács zsebkését, amellyel Rusut mellbeszurta, majd a kezén is megsebesítette. Rusu Ioant a központi kórházba szállították. A vizsgálat folyik.

A szerelem nem vakít el

annak hibáival és tökéletlenségével szemben, akit szeretünk. Ezért minden okos asszony, ki sulyt fektet férje szeretetére, igyekezni fog ezt az érzést táplálni. Mindenekelőtt külsőleg vonzónak kell maradnia számára, de nem a mesterséges kifestés által, hanem organikus szépséggel, melyet elsősorban azáltal ér el, hogy arcbőrének megadja azokat az anyagokat, melyek táplálásához szükségesek. Erre szolgál a Milkuderm Hautsahne és a Milkuderm Milchwettcreme az egyetlen készítmény, melynek alapanyaga az abszolút tiszta tej.

Várfurtele—Halmagyecsucson végeznek közmunkát az aradi premilitárok

Az aradmegyei premilitáris tanfolyam parancsnoksága a középiskolák vezetőivel való egyetértésben elhatározta, hogy az idén nyáron az ifjuság szokott közhasznú munkáját két szakaszban bonyolítja le. Az első szakaszra július 10-ike és 30-ika, a második szakaszra augusztus 3-ika és 23-ika között kerül sor.

A premilitárok az aradmegyei Várfurtele—Halmagyecsucson községebe mennek, ahol nagyszabású közmunkákat végeznek. A munkacsapat vezetője Manólla őrnagy lesz. A kiképzésre kötelezett ifjak, akik az első csoportba lettek beosztva, már valamennyien megkapták behívójukat, amelynek hátlapján fel vannak sorolva mindazok a tárgyak, amelyeket a háromhetes munkaszolgálatra kötelesek magukkal vinni. Ezek: két rend ruha, megfelelő mennyiségű fehérnemű, egy takaró, lepedő, evőeszköz, szappan, fogkefe, fogkrém, két pár cipő. A premilitárok valószínűleg katonai sátrakban vagy a faluban fognak lakni.

A közmunkával kapcsolatban a premilitáris tanfolyam parancsnoksága figyelmezteti az Aradmegye területén lakó premilitáris kiképzésre kötelezett ifjakat, hogy a munkában részt kell venniük, mert ellenkező esetben a törvényt alkalmazzák velük szemben.

— Nem vesz figyelembe a polgármester névtelen feljelentéseket. Aradváros polgármesteri hivatala közli a nyilvánossággal, hogy a jövőben a polgármesterhez intézett névtelen feljelentéseket nem veszik figyelembe. A polgármester tehát felkéri mindazokat, akik a köz érdekeit szolgálva le akarják leplezni valakinek bűnös üzenetét, teljes névaláírással lássák el feljelentéseiket. Nevüket a legteljesebb diszkrécióval kezelik a hatóságok és a feljelentők kilétét nem hozzák nyilvánosságra.

— Lengyel tanügyi térfiak Romániában. Bucurestiből jelentik: A mai nap folyamán érkeznek Bucurestibe a lengyel tanítók és tanárok, akik tanulmányuton vannak Romániában. Az ország fővárosában két napig tartózkodnak és ezután Constantinába, majd Konstantinápolyba látogatnak.

— Közel ötvenmillióra emelték az utjavítási előirányzatot. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficialban ma jelent meg az a királyi dekrétum, amelyben az utak javítására és építésére 1938—39. évre előirányzott összeget 45,750.000 leire emelik fel.

— Szörnyű vihar Lengyelországban. Varsóból jelentik: Szörnyű vihar pusztított Vilna környékén. Ötven tanyát szinte elsöpört a föld színéről a rettenetes erejű szélvihar. Az elemi csapásnak öt halálos áldozata van.

— A jugoszláv kormány megtiltotta a fémek kivitelét. Jugoszláviában a gazdasági önállósági irányzat az utóbbi években nagy előrehaladást mutatott. A jugoszláv kormány minden eszközzel azon volt, hogy a belföldi készítményeket pártfogolja. A szerb vasipar megteremtése után az ipari vezető körök igyekezete odairányult, hogy nagyarányú ólom- és cink feldolgozó ipart létesítsenek. A nagy állami támogatásban részesülő ipartelepkeket a kormány Zoecanban és Sabac-on állítja fel. Tekintettel a belföldi szükségletre, a kormány törvényrendelet útján tiltja meg a fémek, különösen az ólom kivitelét.

Véres családi dráma Cluj—Kolozsváron

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Cluj—Kolozsváron. Szabó István 30 éves asztalossegéd és vadházastársa, Egyed Kató 28 éves fiatal özvegyasszony a délelőtti folyamán összevesztek. A veszekedés annyira elfajult, hogy az asztalossegéd egy konyhakést ragadott és azzal vadházastársának valóságos felmetszette a hasát. Egyed Kató édesanyja, özvegy Egyed Sándorné 59 éves, igen szűkös viszonyok között élő özvegyasszony, leányának segítségére akart sietni, Szabó ekkor ellene fordult és késével őt is több ízben hábaszurta. Véres tettének elkövetése után a gyilkos átugrott az udvar fakerítésén és a Fellegvár irányába menekült.

A vizsgálat szerint a gyilkos mindössze három hónapja élt közös háztartásban a meggyilkolt nővel. A szomszédok tanuvallomása szerint Szabó több ízben kérte Egyed Katót, hogy törvényesen is esküdjének meg, a nő azonban visszautasította kívánságát, mivel rájött arra, hogy Szabó nem neki való házastárs. Az asztalossegéd ugyanis iszákos, mulató ember volt, aki minden kerestét elitta.

A hatóságok elrendelték a meggyilkolt asszony holttestének felboncolását. Özv. Egyed Sándornét beszállították a sebészeti klinikára, állapota rendkívül súlyos. A hatóságok elrendelték a gyilkos asztalossegéd körözését.

— Önbetörési-kísérlet Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt egy óraker eszméletlen állapotban találták meg Nádor-ucca 11. szám alatt levő lakásán Derecskegy Gyula háztulajdonost, aki midőn eszméletre térítették, elmondotta, hogy valamilyen tárggyal fejbessütötték és háromezer pengő készpénzt raboltak el lakásáról. A rendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy önbetörésről van szó.

Szabadságra utazik? Vigyen magával zsebében egy szerencsés Goldschmidt sorsjegyet!

— Az angol aranyalap helyzete. Az angol kincstári kancellár évenként kétszer teszi közzé az angol aranyalap helyzetét. A közzététel a világtanynyi helyzet után rendszerint három hónapra történik, hogy ilyenformán megakadályozzának mindenféle spekulatív kísérletet. Az aranyalap állása 1938. március 31-én 119 millió 389 ezer uncia finomarány volt, ami uncianként 85 shillinget véve 507 millió fontnak felel meg.

— Lelőtte rendőri felügyelet alatt álló szeretőjét egy Timisoara—temesvári fiatalember. Timisoara—Temesvárról jelentik: Szécsi Albert 24 éves resitai fiatalember hosszabb ideig szerelmi viszonyt folytatott Simanda Florea 19 éves lányával. Idővel a lány szakított vele és Timisoara—Temesvárra költözött, ahol rendőri felügyelet alatt álló nő lett belőle. Szécsi ennek ellenére sem hagyta el. Tegnap délelőtt szintén Timisoara—Temesvárra érkezett a fiatalember, felkereste Simanda Floreát és a Pascu-féle vendéglőbe vitte ebédelni. Ebéd után visszavonultak az egyik különszobába, ahonnan kevéssel ezután hangos dörrenés hallatszott. A vendéglő személyzete berohant a szobába, ahol Simanda Floreát vértől boritva találták. Az előhívott hatósági közegek letartóztatták Szécsit, aki vallomásában kijelentette, hogy azért jött Timisoara—Temesvárra, hogy rábeszélje Simanda Floreát, hogy jöjjön hozzá feleségül. A nő kinevette őt, visszautasította ajánlatát és kijelentette, hogy nem tud szabadság nélkül élni és így nem hajlandó sorsát egyetlen férfihez kötni. Szécsi erre revolvert rántott és a nőre lőtt, akit azonban csupán a vállán sebesített meg könnyebben a golyó.

— Revolvereket találtak az iszapban. Tegnap délután két kiskorú fiú az ugynevezett ingyenstrand közelében fürdés közben a Mures—Maros iszapjában öt forgópisztolyt és több katonai puska-golyót találtak. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre és elszállították az iszapban megtalált revolvereket és töltényeket.

Ösztönözze renyhe beleit munkára

... és évekkal fiatalabbnak fogja magát érezni.

Belei 9 méter hosszúak. Ha nem ürülnek ki naponta, úgy összegyűlnek a hulladékok, amelyek hamarosan átalakulnak mérgekké és savakká és megmérgezik a vérkeringést. Bággyadtnak érzi magát. Fej, vagy hátfájást kap. Reuma és még vagy féltucat egyéb betegség támadhatja meg. De állapotán nem segít drasztikus hashajtó szedése, hanem szedjen minden reggel „kis adag” Kruschen sőt, amely úra NEVELI beleit és lassan arra szoktatja, hogy újra rendszeresen dolgozzanak. Miután még csak az első üveg felét szedte be, máris egészen más embernek érzi magát. Szemei újra élénkebben ragyognak, bőre tisztább lesz. járása ruganyos — 10 évvel fiatalabbnak érzi magát. Végül is hatalmába keríti a Kruschen-közérzet.

A kereskedelmi érettségén megbukott a jelöltek ötven százaléka

A Timisoara—temesvári kereskedelmi liceumban és a Carmen Sylva liceumban működő érettségi bizottságok előtt végetért az érettségi vizsga. A kereskedelmi érettségi vizsgára hetvenötven jelentkezők, akik közül ötvennyolc tette le az írásbeli vizsgát. A szóbeli vizsgán harminchét jelölt ment át és így a vizsgára jelentkezett jelöltek 50,67 százaléka megbukott. A következők tették le az érettségi vizsgát: Ciuhanda Smaranda, Ciuhanda Stanca, Budui Stela, Weisz Anna, Danescu Marin, Mózes Sándor, Bixa Lucia, Patean Marina, Brümmer Zoltán, Klein András, Voivodiceanu Emilia, Illés Tibor, Lányi Elemér, Gál Katalin, Neuzayer József, Braun Miklós, Mayer Malvin, Hurgoiu Stefan, Schwarz Béla, Balasa Marin, Ciucea Constantin, Insberger Rozália, Serbanescu Mircea, Klein György, Siroca Elena, Pernevan Lucia, Marinescu Stefan, Quitter Margit, Crisan Gheorghe, Bindat Tiberiu, Fekete Gyula, Horváth Géza, Milin Emil, Lopus Teofil, Olariu Pantelimon, Popovici Dumitru és Salamon Gyula.

A Carmen Sylva leányliceumban működő bizottságnál a vizsgára jelentkezett kilencvenöt jelölt közül negyvenkilenc tette le sikeresen az érettségi.

A Loga liceumban működő bizottság csak holnap fejezi be működését.

— Katolikus tanárok és tanítók lelkigyakorlata Radnan. Az iskolaév bezárása után a római katolikus tanárok és tanítók Radnan gyűlnek össze lelkigyakorlatra. Pacha Agoston dr. megyéspüspök körlevelében emlékeztet meg a római katolikus gyerekek oktatóiról, akik lelkigyakorlatba merülve fejezik be az elmúlt esztendő munkáit.

Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— Aradi római katolikus ifjak zászlószentelési-ünnepélye. A római katolikus népszövetség ifjusági tagozata szeptember 15-én tartja meg zászlószentelési-ünnepélyét. Az előkészítő bizottság tagjai: dr. Witauschek Ernő, Panits Mihály, Hentschel István és Kőszeghy Emil. Szombaton este a római katolikus népszövetség ifjusági tagozata kerti ünnepséget is rendez, amelynek keretében részletesen megbeszéljük a zászlószentelési ünnepségek programját.

Izzadók! Leh iti, felfrissíti testét a valódi Dianával!

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerár, Piața Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)

JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)

Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1. (Tel.: 17—68.)

Figyelmeztetjük! Ma este „Bors István” premierje

VÁSÁROLJON idejében sorsjegyeket az
AURORA
fiókjainál és megszabadul minden gondjától.

AURORA

Min töprengsz?

— 200 leit akarok befektetni és egy milliót nyerni. De nem tudom, hol lehet ezt az üzletet megcsinálni?

— Az **AURORA** fiókjainál.

JULIUS 15.-én lesz az Állami Sorsjáték húzása.

Színház

Színházi naptár

Csütörtökön este: „Bors István” (Premier).
Hunyadi Sándor bravúros színműve.
Pénteken: Nincs etóadás.
Szombaton délután 6 órakor: „Julia” (köz-kívánatra).
Szombaton este fél 10 órakor: „Nincs szebb mint a szerelem.” (grandoperett).
Vasárnap este fél 10 órakor: „Nincs szebb mint a szerelem.”

Ma este lesz a „Bors István” premierje

A színház környékén általános az elragadtatás. Rég nem emlegették Hunyadi Sándor nevét, mint a tegnapi próbán. A „Bors István” minden egyes alakja, magának a cselekménynek az elgondolása minden grandiózitása mellett tösgyökere-sen reális, minden ízében a mai élet egy darabja csöpög ki a színmű minden egyes jelenetéből. A budapesti viharos siker után ma este kerül Aradon is színre Hunyadi Sándornak ez a kiváló színpadi alkotása. A paraszti őserő diadalának hozsannája ez a színpadi alkotás. Régen nem került ki előadás aradi színpadon oly kiváló szereposztásban, mint a „Bors István” Horváth László az őserőtől duzza-dó igáskocsis szerepében, idősebb Szendrey az öreg méltóságos nagyszerű figurájában, Bálint Anna, Gács Edith és Dálnoky Dudus a három leány szerepében és végül Jávor Alfréd az okos öreg paraszt szerepében, továbbá Kozma Hugó az ügyvéd szerepében egészen fővárosi színvonalat megütő előadást biztosítanak. Annyi bizonyos, hogy senki nem fogja megbánni, aki ott lesz a ma esti premieren.

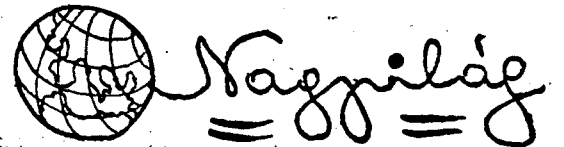
* SZOMBATON ÉS VASÁRNAP ESTE: „NINCS SZEBB MINT A SZERELEM”. Zamatos, könnyed és találó ez az operettcím és ugyanilyen maga az operett. Pehelykönnyű őszinte humoru szöveg, fülbemászó muzsika, jó figurák és minden tendencia a közönség nevetőizmaira spekulál. „Nincs szebb mint a szerelem” című operettnél kellemesebb és jobb szórakozási lehetőséget nem találhat magának az aradi közönség. Krémer Mancsi, Badóczy, Lázár Hilda, Dálnoky Dudus, ifj. Szendrey Mihály, Némethy, Kozma Hugó, Karácsonyi és Szabó Gyula jutottak a főbb szerepekhez ebben a nagyszerű operettben.

Megszüntették a franciák a legborzalmasabb kényszermunka telepet

Párisból jelentik: A francia kormány — mint ismeretes — az utóbbi időben számos rendelet-törvényt adott ki. E rendelet-törvények közül a legérdekesebb az, amely megszünteti a Guyana gyarmaton lévő deportációs táborot.

Mint ismeretes Guyana szigetén azok az élet-fogytielan elítélt bűnözők nyertek elhelyezést, kiket a francia bíróságok súlyosabb büntetésben már nem tudtak részesíteni. Nemzedékek hozszu sora óta Guyana valóságos lidércnyomás és a borzalom megtestesülése volt a francia közvéleményben. Hozzájárult a guyanai napok szenvedéseihez a kényszermunkán túl a klíma elviselhetlensége is.

Az új rendelet-törvény értelmében ezen túl a francia igazságügyi hatóságok nem szabhatnak ki Guyana szigetre szóló deportációs büntetéseket, viszont a jelenleg ott tartózkodó rabokat nem szállítják vissza Franciaországba hanem azoknak ott kell letölteniük büntetésüket. Így tehát csendes-„altatják el” a guyanai deportációs táborot. A jövőben pedig — így szól az új törvényrendelet — kényszermunkára ítélt bűnösök kényszermunkájukat franciaországi fogházakban fogják lerobotolni.

A százesztendős klub vége

A Porth Philip Nepean nevű kijáratánál, Melbourne város eredeti helyén, ma egy jelentéktelen külvárosban áll egy régi sárga ház, amelynek kopott külseje a leggazdagabb, legősibb ausztráliai földbirtokosok tanyája volt immár száz esztendő óta. A klubot még annak a Flinders nevű felfedezőnek a fia alapította, aki 1798-ban megkerülte Tasmániát. Flinders fia az ausztráliai szárazföldön végzett nagyjelentőségű kutatásokat és később Stuart-tal társult, vele együtt felfedezte a Darling és Murray folyamok vidékét 1830. körül. Azóta kötelességüknek vélték az ausztráliai gazdagok, hogy az egyesületet minden erejükkel támogassák. Csak hosszas utánjárással és tekintélyes összegű alapítványokkal lehetett valaki a klub tagja, úgy hogy a háznak közel félmillió font vagyona volt. A Clipper-Club az utóbbi évtizedekben jóformán a tudományos akadémiát pótolta a legifjabb föld-részen, mert valamennyi expedíciót innen támogat-ták anyagilag. 1930-ban már csak öt, négy évvel később két és azóta egyetlen tagja volt a klubnak. Ezévi március 20-án ez az egyetlen tag is meghalt, a vagyont az államra hagyományozta és végrendeletében kikötötte, hogy az egyesület nem vehet fel többé tagot. Egyébként sem volt, aki a tagfelvétel dolgában intézkedjék: a nagymultu klub, amely annyi nagy embert látott öblös karosszékeiben, megszűnt tehát és házáat egy gyapjúkereskedő vásárolta meg. A butorokat és könyvtárat azonban a melbournei muzeumban helyezték el.

Rakéta hullott le az ausztráliai sivatagba

Különös élményben volt része a belsőausztráliai sivatagi részeket kutató egyik expedíciónak, amely a Lake Distrikt nevű kerületben utazgatva, nyugati irányban nyomul előre a homokon. Május utolsó napjainak egyikén, éjszaka két órakor az expedíció őrrei arra figyeltek, hogy valahol a közelben a terep megszemlélésére kiküldött benszüllött kiált. Rögtön a helyszínre siettek és látták, hogy a vezető egy másfél méter hosszú, hatvan centiméter széles lövegszerű tárgy előtt áll. Közlelebről megvizsgálták ezt az acélból készült s a sivatagban egészen szokatlan leletet s megállapították, hogy az egy rakéta, melyet valahol a nagyvilágban a magasba löttek és amely az ausztráliai sivatagban hullott le. Nemzetközi megállapodás szerint valamennyi rakétán bevésik a készítő gyár és a kilövés helyének nevét, de a sivatagi lelet páncélatán ilyen bevésés nem található, mivel a külső páncéltburkolat szíttaszerűen átluggatott állapotban én, kezett vissza a talajra és a szokásos felirat helyé levált a rakéta külsejéről. A közel egymázsás rakétát az expedíció magához vette és elindult vele visszafelé, Miniburra irányába.

Román sportkedvelők!

A július 17-i

RIPENSIA-FERENCVÁROS

KÖZÉPEURÓPAI KUPAMÉRKOZESRE

3 NAPOS SPORTVONAT INDUL BUDAPESTRE

UTLEVÉL NÉLKÜL csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indulás július 16-án, szombaton délelőtt

Budapestre érkezés délután

Budapestről vissza július 18-án, hétfőn éjjel

Aradra érkezés kedden hajnalban

Az utazás ára 1.320.— lei, Pullman-vagonokban, számozott ülőhelyekkel és tribün-belépőjeggyel a mecsre.

Az utazásra beiratkozni július 13, szerdán este 7 óráig lehet a

WAGONS-LITS//COOK és az EUROPA Menetjegyirodákban, Aradon

SPORT KOZLONY

Az aradi tenisz-kerület valamennyi kiválósága starthoz áll a csütörtökön kezdődő kerületi teniszbajnokságon

Hatalmas küzdelmek várhatók a négynapos versenyen

Az aradi tenisz-kerület csütörtöktől kezdődően bonyolítja le bajnoki versenyét, amelyen minden épkézláb teniszező rajthoz áll és az egyes versenyszámokban rekordmezőnyök-re van kilátás.

Az aradi nagy gárdán kívül Timisoara—Temesvár 5 egyesülettel (Kadima, Electrica, Ilsa, CFR és Autoclub), Resita—Resica, Lugoj—Lugos, Lupeni—Lupény, Hateg—Hátszeg és Sannicolau-mare—Nagyszentmiklós legjobbjai indulnak és így hatalmas küzdelmekre van kilátás. A verseny csütörtökön délután 4 órakor veszi kezdetét és a jelentősebb nevezések a következők:

Gloria: Craznic dr., Gitta dr., Pascuti, Craznic dr.-né, Eftimiuné, Halmagianu dr.-né, Dombora.

Hellas: Farkas, Weininger, Balázs, Czettel dr.-né, Hönigné.

CAA: Margittay dr., Kelly, Bánhidy, Irgl Izabella, Rodler Manyi, Kelemen Gizi.

RPA: Albert, Wechsler, Isztray dr., Szumeray.

Aradul: Tomi.

Kadima: Ungár, Barthia, Somló

Electrica: Buding, Lőrinczy, Vlad, Butea, Jászberényi Rózsi.

CFR: Zapp Pönci.

ILSA: Hegyi, Genud.

UDR: Tunei, Stróblné.

Minerul: Gábor, Cosmovici, Constantinescu kisasszony, Ioan kisasszony

Lugoj—Lugos: Frommné.

A csütörtöki verseny után péntektől kezdődően egész napon át folytatódnak a küzdelmek, mert a cél az, hogy a versenyt lehetőleg vasárnapi be lehessen fejezni.

Teniszütők hurozása speciális angol hurozógéppel

Künzel hurok:

„Goldstück“	lei 770	„Kreuz itter“	560
„Aligator“	710	„Grizly“	280
„Poka“	650	„Dunlop“ lapdák	60
„Eroica“	470		

ALBERT Str. I. Petran és P. Catedralei sarok

Hit igazolt Auer Ricsi?...

A budapesti 4:1-re végződött Ujpest—Rapid mérkőzés utáni csütörtökön az Ujpest csapata Bucuresti felé utazóban Aradon utazott keresztül és az aradi állomáson alkalmunk volt beszélgetni Langfelderrel, a népszerű ujpesti igazgatóval. Auer Ricsi került szóba és Langfelder így mesélt:

— Megvallom, féltem a pesti mérkőzésen Auertól, de nem azért, hogy esetleg gólt, vagy gólokat rug. hanem, hogy játékkal a fénykorbeli régi, félelmetes Auer Ricsit idézi fel és ekkor engem méltán érhet a szemrehányás, hogy Auert két évvel ezelőtt elengedtem...

— Auer tapintatos volt — folytatta Langfelder — és engem igazolt, mert pontosan úgy játszott, mint ahogyan két évvel ezelőtt, amikor az Ujpesttől elment.

A budapesti 4:1-re Bucurestiben 0:4 következett és ezen a mérkőzésen Auer ragyogó iránítása mellett sikerült a Rapidnak kiharcolnia a továbbjutást.

Az Aradon ismét átutazó Ujpest csapatát egy még a szokottnál is kisebb Langfelder vezette, akit megkérdeztünk, hogy vajon Auer ezúttal is igazolta-e őt. Langfelder nem jött zavarba:

— Kétségtelenül — mondotta a népszerű „Patyi“ — Auer nagyszerűen játszott, de ezúttal is igazolt, csak hogy nem engem, hanem a Rapidot, amely átvette őt tőlünk...

O Barátky a Tricolor CFPV-ben? Barátky Gyula, az FC Rapid válogatott csatára vasárnap sem fog szerepelni az exvasutasok genovai mérkőzésén. Hír szerint Barátky nem is annyira sérülése akadályozza a játékban, mintsem az a körülmény, hogy el akar távozni a Rapidtól. A háttérben — beavatottak szerint — a Tricolor CFPV áll, amely — miután bekerült az A) ligába — jelentősen megerősíteni kívánja csapatát.

O Érdekes összeállítási terv az európai válogatottira vonatkozóan. Tudvalevően októberben Anglia válogatottja mérkőzik a kontinens válogatott együttese ellen és az európai csapat összeállítására vonatkozóan érdekes terv merült fel. A terv szerint a válogatott csapatban olasz, svéd, svájci, francia és magyar játékosok szerepelnének és az összeállítás az alábbi lenne: Olivieri — Minelli, Rava — Henriksen, Andreolo, Lázár — Astor, Abegglen, Piola, Ferrari, Brustad.

A német futballbajnokságot a „Hannover 98.” nyerte, amely a döntőben 4:3 arányban győzte le Schalke 04-et, a tavalyi bajnokot. A győztes gól a meghosszabbításban esett. A harmadik helyért folytatott küzdelemben a Fortuna Düsseldorf 4:2 arányban győzött a Hamburger SV ellen.

Az AMEFA játékosai július 20-ika körül „voajnak be” és még ebben a hónapban megkezdik az edzéseket Stoffa Sándor, az új edző vezetése mellett.

A Prágában lebonyolításra kerülő KK mérkőzést, amelyen a Slavia találkozik az olasz bajnok Ambrosianával, nem vasárnap, hanem szombaton játsszák le.

Müller Henrik a Hungária osztrák csatára eltávozik egyesületéből és valószínűleg Franciaországba szerződik. Müller helyére a Hungária néhány fiatal tehetséget akar szerződtetni.

Az olasz—magyar Tersztyánszky emlékversenyen a magyarok 128:135 tussarányval győztek. A magyarok közül Rajczy dr. 6, Kovács 4, Bercelly 3, Gerevich 2, Rajcsányi 2 és Maszlav 2 győzelmet, az olaszok közül Marzi 5, Gaudini 4, Pereno 3, Turchi 3, Masciotta 2 és Montano 1 győzelmet aratott.

A női magasugró világrekorder Ratien kisasszony vasárnapi versenyén vereséget szenvedett. Ő is, valamint legyőzője, a würzburgi Friedrich kisasszony is 156 cm-t ugrott.

FLINTKOTE
ideális szigetelő anyag, mindennemű nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez, különösen bevált beton fedeleknél, balkonoknál, teraszoknál, vízhatlan padlózatoknál

FLINTKOTE
Shell készítmény.

A valódi Flintkote anyagot közvetlenül a romániai vasárkereskedés:

FRAJII KLEINER
BUCURESTI, STRADA CULMEA VECHÉ, 2
GALATI, STRADA MARE, 75, szállítja.

Le a kalappal

a Középeurópai Kupában résztvevő csapataink teljesítményei előtt. A Rapid és a Ripensia olyan ragyogó feyvertényeket vittek véghez, amelyre a román labdarúgás történelmében még példa nem volt: Középeurópa nyolc legjobb klubcsapata közé verkedtek fel magukat. Az alábbi kis kimutatás igazolja a román csapatok ragyogó teljesítményét:

Románia 2 csapat közül továbbjutott 2 = 100%.

Olaszország 4 csapat közül továbbjutott 3 = 75%.

Csehország 4 csapat közül továbbjutott 2 = 50%.

Magyarország 4 csapat közül továbbjutott 1 = 25%.

Jugoszlávia 2 csapat közül továbbjutott 0 = 0%.

Nem vitás az, hogy csapataink esélytelenül mentek a küzdelemben, hiszen éppen a közelmúltban lefolyt franciaországi világbajnoki torna döntőjében résztvevő államok egy-egy futballreprezentánsa volt az ellenfél. A magyar bajnokság harmadik helyezette az Ujpest az első mérkőzésen háromgólos előnyt szerzett a Rapiddal szemben (igen mérsékelt játék után) és ezzel az előnnyel a farsolyában már párhelyben érezte magát. A Rapid azonban nem csüggedt el és bravuros lendülettel rohamozta meg az Ujpest kapuját és sikerült is azt négytűben bevenni.

A Ripensia az olasz bajnokság harmadik helyezettejével, az FC Milannal került szembe és a Timisoara—temesvári csapat tudatában volt annak, hogy itt az első mérkőzés a sorsdöntő. Ha ezen sikerült megfelelő előnyt szerezni, akkor „lehet valamit keresni”. A KK első fordulójának rekordközönsége előtt pompás taktikájú játékban 3:0-ra győzött a Ripensia a félelmes olasz csapat felett és a vasárnapi milanoi mérkőzésen csak arra ügyeltek, hogy a továbbjutáshoz szükséges előny megmaradjon.

A második fordulóban most szintén egy remek olasz csapat, az FC Genova és a magyar bajnok Ferencváros az ellenfél és most még fokozottabb küzdőképességre, nagyobb lendületre, jobb taktikára van szükség, ha csapataink meg akarják állni helyüket. Az elért siker nem szabad elbizakodottá tegye őket, az első perctől az utolsóig teljes erőfeszítéssel kell küzdeni, hogy a román labdarúgósportnak újabb sikereket és további megbecsülést szerezzenek.

VATA DE JOS

kénés és szénsavas hőgyógyfürdő

szenszólos gyógyhatásu: rheuma, osz,

köszvény, isohias, lobbosodás, aranyer,

viszértá, ulás és különböző

női ba-

loknál

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője

Telefon:
Vata de Jos
No. 6

Vasuti

kedvezmény. Teljes nap

pensio reggeli, ebéd, vacsora, lakás lei 140

Kitűnő konyha. Allérendő zene, meleg uszoda, tennisez, tánc, kiránduló

helyek. Orvosi ellenőrzés. Atéptített gyógymezőne. Prospektust szívesen küld az igazgatóság.

**200 leiert
EGY MILLIÓ**

Az arány talán hihetetlennek tűnik Ön előtt, de mégis lehetséges,
ha idejében vásárol

**ÁLLAMI SORSJÁTÉK-
SORSJEGYET a
COLECTURA OFICIALA SIA
OFICIILOR RURALE P. T. T.
fiókjainál**

*A XVII. Sorsjáték július
15-iki HUZÁSÁRA*

**SORSJEGYET MINDENKI A
COLECTURA OFICIALA
SIA OFICIILOR RURALE P. T. T.
FIÓKJAINÁL VÁSÁROL.**

Arad, str. Bratianu No. 3. Telefon 21-89.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Közzé tette a konjunkturakutató intézet az első évnegyedről szóló jelentését

A román konjunkturakutató intézet most tette közzé az év első negyedéről szóló jelentését.

Az általános krízis következményeképpen az ország exportja a múlt esztendő első évnegyedével szemben, amikor a kivitel 21 millió 775 ezer métermázsát tett ki, 6 milliárd 208 millió lei értékben, 15 millió 43 ezer métermázsára, 4 ezer 847 millió lei értékkel esett vissza. Az alacsony világpiaci árak és a kicsiny kereslet hozta magával, hogy a kivitel gyenge valutájú országok felé volt kénytelen irányulni. A behozatal a múlt év első negyedével szemben négy milliárd 384 millió leiről, négy milliárd 867 millió leire emelkedett. 1934. óta első ízben fordult elő, hogy az ország kereskedelmi mérlege deficittel végződött. Kereskedelmi mérlegünk a nyugati országokkal szemben plusz 700 millió leiről mínusz 603 millió leire esett vissza, vagyis a múlt év első három hónapjához viszonyítva egy milliárd 300 millió lei különbség áll fenn.

Az alacsony világpiaci árak miatt az exportlehetőségek csökkentek és így a költségvetési összegek behajtása és az államvasutak bevétele is csökkenést mutat. 1937. január, február és március havában a bevételek összege elérte a 45 milliárd 600 millió leit, míg ez év első három hónapjában ez az összeg 44 milliárd 400 millió leire esett vissza.

A CFR. kiviteli forgalmának értéke 25 százalékkal csökkent a múltévi első évnegyeddel szemben. A mezőgazdasági cikkeknek a világpiaci árak fölé való emelkedése következtében a mezőgazdasági és ipari cikkek árai közötti különbség a múlt évvel szemben 11 százalékkal nőtt. A valóságos vásárlóképeség azonban nem változott, sőt az irányzat azt mutatja, hogy április és május hónapban esni fog.

Az általános gazdasági válságnak a belöldi piacra való befolyásának tulajdonítható, hogy a változó jövedelmezőségű értéknapirok elsősorban az ipari és petróleum-társaságok részvényei. 16.6. illetőleg 27.6 százalékos veszteségek értékükből.

A fix-kamatotású napiroknál ellentétes irányzat vált észlelhetővé. 1938. januárjától mintegy 4 százalékkal emelkedett ezeknek az értéke.

A költségvetés előirányzott összegeinek behajtása a múlt év első negyedével szemben egy milliárd 426 millió lei emelkedést mutat fel, amennyiben ez év első három hónapjában 7 milliárd 479 millió leit vételeztek be állami adókból. Az emelkedés elsősorban a közvetlen adók 30 százalékkal való emelésének tudható be. A közvetlen adók terén 1937. első három hónapjával szemben a bevétel 10.8 százalékos csökkenést jelez.

A nemzetgazdasági minisztérium kimutatást kért az aradi Kereskedelmi és Iparkamarától a vásárlások szabályozására vonatkozóan

Az utóbbi időben egyre több panasz érkezett az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához arról, hogy az aradmegyei falvakban rendezett vásárok mindjobban elnéptelenednek s az áru-

soknak nem fizetődik ki vásárookra járni.

A Kereskedelmi és Iparkamara behatóan tanulmányozta a vásárok elnéptelenedésének okát. Ennek során kiderült, hogy Aradmegye

228 községe közül 52 község rendelkezik vásárrendezési engedéllyel. Az illetékesek megállapítása szerint Aradmegyében sok ez a szám és a túl sűrűn lévő vásárok elveszítették jelentőségüket. Ezért történik meg az, hogy a vásári árusok nem egy esetben ráfizetéssel fejezik be a falvakban megtartott vásárokat.

A helyi Kereskedelmi és Iparkamara ezért átirattal fordult a nemzetgazdasági minisztériumhoz és kérte, hogy Aradmegye területén a gazdasági körülmények figyelembevételével több községtől vonják meg a vásárok tartásának jogát. A kamara ugyanis reméli, hogy amennyiben Aradmegye területén kevesebb vásárt rendeznek, a lakosság körében nagyobb érdeklődés nyilvánul majd meg a vásárok iránt, amelyek ismét visszanyerik jelentőségüket és ennek következtében újra fellendül a vásárok forgalma.

A nemzetgazdasági minisztériumtól most leirat érkezett az aradi Kereskedelmi és Iparkamara akciójára vonatkozólag. A minisztérium magáévá tette az aradi Kereskedelmi és Iparkamara nagy körültekintéssel összeállított előterjesztését és ennek következtében a minisztérium felszólította a kamarát, hogy készítsen kimutatást azokról a falvokról, amelyek alkalmasnak talál, hogy azokban a jövőben is országos vásárokat rendezzenek és nevezékek meg azokat a községeket is, ahol a jövőben nem tartják alkalmasnak a vásárok rendezését.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetője a nemzetgazdasági minisztérium utasítására a közeljövőben már össze is állítja a szükséges kimutatást, hogy annak alapján a minisztérium fegy meg a szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a jövőben Aradmegyében kevesebb községben tarthassanak országos vásárokat. A kimutatások elkészítésénél a kamara vezetősége csakis a gazdasági élet által megkívánt szempontokat tartja szem előtt és csakis azokat a községeket minősíti országos vásárok megtartására alkalmasnak, amelyek úgy a vásári árusok, mint a vevők részére megfelelőeknek bizonyulnak.

= Kétnemilliórd lei adó folyt be az elmúlt hónapban. Bucarestből jelentik: Annak ellenére, hogy az elmúlt hónap folyamán nyolc hivatalos ünnep szerenelt a naptárban, amikor is az adóbejárató közegek nem működtek, a népszámlálás által közzétett ideiglenes számadatok szerint az elmúlt hónapban az állami bevételek összege jóval túlhaladta a kétnemilliórd leit.

= Tilos a befőttekhez a szalicil-sav. A közegészségügyi minisztérium rendelkezte megtiltja a befőttekhez és konzervek készítésénél használt szalicil-sav árusítását. A miniszteri rendelet utal arra, hogy a szalicil-sav rendkívül ártalmas vegyi termék. A rendelet kitér arra, hogy a konzervgyárak egy idő óta a káros szalicil-sav helyett már natrium benzoikumot használnak, amely lényegesen jobb, mint a szalicil-sav, de emellett teljesen ártalmatlan. A rendelet értelmében a konzerváló eljárások céljaira a natrium benzoikumot a gyógyszerárak szabadon árusíthatják.

NINCSENEK VALUTA GONDJAI

Csehszlovák fürdőkre pausalkurával utazhat

Csehszlovákia bármely fürdőjébe lei összegben fizetheti ki a teljes fürdő-költséget. — Kifogástalan lakás és ételmezést kap, saját maga választja ki a szállodást, az éttermet és orvosát, tökéletes teljesítményt kap igen olcsó valuta kurzussal átszámított lei összegért.

Szlessen előjegyzést megtenni és utazását biztosítani

Minden felvilágosítást megad a Csehszlovák Pauschalkurák intéző helye HAMBURG AMERIKA LINIE S. A./R kőpviselete

KUNSTLER UTAZASI IRODA
Arad, Bul. Reg. Maria Nr. 24.
Telefon 10-86.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 7.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények. Idegen aktualitások. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Táncczene gramofonlemezeken. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Porter, Lorey, Borchert, Calle, Lincke, Jonasson, Collo, Carste, Delouche, Kauler, Glombig. 19.45: Felolvasás. 20: Gh. Stefanescu énekhangversenye. Franz Schubert-művek. 20.25: Csajkovszki-hangverseny játssa: Hubermann Bronisláv, a berlini szimfonikus zenekarának kíséretével. (Gramofonlemezek). 21: Aktuális művészeti kérdések. 21.15: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Mussorgsky, Hruby, Rust, Lohr, Debussy, Dvorak. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Petrica Motoi-zenekar szórakoztató hangversenye. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Az első magyar szabadkőműves előadás. Irta: Rexa Dezső. (Felolvasás.) 11.45: A világhírű Pavlov dr. világhírű kutatói között. Irta: Fazekas István. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Műanyagok diadala. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A kisebbségi szerződés. 18.30: Végh Sándor hegedű, zongorán kíséri Ketter Ernő. 19: A rádió külügyi negyed-órása. 19.15: Budapesti Koncert Szalonzenekar. Közben 20.15—20.20: Hírek szlovák nyelven. 20.30: Hírtovábbítás. Operett három felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Utána kb. 22.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Indulók és keringők. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.30—19.55: A nyomdász mesterség. Irta Révész Béla. (Felolvasás.) 20.30—20.55: Egy napom Anatóliában. 21.00—21.20: Hírek. 21.25—23: Melles Zenekar.

PÉNTEK, JULIUS 8.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Tito Schipa: Ave Maria, Liszt: Nocturno, Mozart: Varázsiuvola, Verdi: Othello, Tosatti: Ideal, Giordano: André Chénier, Verdi: Ernani, Ponchielli: Gioconda, Donizetti: A kegyencső. 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 19.02: Időszerű tudományos kérdések. 19.15: Nina Alexandrescu hegedűhangversenye. A műsorban a következő szerzők művei: Corelli, Granados, Kreisler. 19.35: Margareta Vasilescu-Dejana énekhangversenye. 19.55: Rádióegyetem. Ion Zamfirescu irodalmi előadása. 20.15: Zongorahangverseny. 20.40: „Faust”, opera 5 felvonásban. Zenéjét szerezte: Gounod. (Gramofonlemezek.) Az I. felvonás után (21.30—21.40): Sport. A II. felvonás után (22.25—22.35): Hírek. A III. felvonás után (23.05—23.20): Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11.00: Hírek. 11.20: A hástífusz. 11.45: Hogyan rendezzük be otthonunkat. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Szimrnov-Szergei balalaj kazencakara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Rendőrzenekar. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diáklévéje. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: A Zepelin. Sztrókay Kálmán előadása. 18.30: Paul Tibor klarinétozik, zongorán kíséri Pongrácz László. 18.50: Sportközlemények. 19.00: Csorba Dezső és cigányzenekara. 20.00: Magyar csontok, magyar évezredek. 20.30: Géczy-Fazekas Klára Liszt-műveket zongorázik. 21.00: Hírek. 21.25: Magyar Szimfonikus zenekar. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: B. Major Aranka angol dalokat, néger spirituálékat és indián dalokat énekel. 23.15: Táncclemezek. 23.00: Hírek angol és francia nyelven. 23.10: Kiss Lajos és cigányzenekara. Éjjel 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 20.05—20.20: Cigányzenekar. 20.30—20.55: Nagyszombat első négy évszázada. 21.00—21.55: Olasz, spanyol és francia dalok. (Hanglemezek.)

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

Már meggyőződhetett arról, hogy a

óvta meg Önt a nemibetegségekől

Szerepet kapnak a gyarmati katonák a francia légi haderőben

Párisból jelentik: A hivatalos közlöny két rendeletet közöl a francia nemzetvédelemnek a megerősítésével kapcsolatban. Az egyik rendelkezés új hadtest felállítását közli, ugyanis 1924-ben a meglévő 20 hadtestet 18-ra szállították le és az „Epoque” szerint a körülmények úgy kívánják, hogy főleg az észak-keleti határon az ország védelméről kellőképpen gondoskodjanak. A második rendelkezés szerint a benszülötteket szerephez kívánják juttatni az anyaország hadseregében és a légi haderőben is.

Letartóztatták Dimitroff szovjet-vezért

Varsóból jelentik: A Lengyel Távirati Iroda kerülő uton azt az érdekes jelentést kapta, hogy tegnap rendkívül tragikus körülmények között letartóztatták Dimitroffot, a szovjetnek egyik legmarkánsabb egyéniségét.

Mint ismeretes Dimitroff a német birodalmi gyűlés palotájának felgyújtásakor jutott nagy szerephez. A berlini per a szovjetben valóságos hőssé avatta Dimitroffot. A szovjet-hős nyíltan helytelenítette Oroszországnak a köztársasági Spanyolországgal szembeni magatartását. Dimitroff erőteljesebb beavatkozást és Barcelona számára nagyobb támogatást követelt. Miután magatartása nem fedte a kormány fellegását és mert a támadások kellemetlenné váltak Stalinnak, elrendelte a letartóztatását.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

„Régen keresem” ígelgének levele van a kiadóban, kérem átvenni. 4438

ALKALMAZÁS

Bejárónő, fiatal, rendszerető, azonnali belépésre felvétetik. Piața Rădulescu No. 2. földszint balra. 4441

Pénztárkezelői-állást keresek azonnalra, vagy szeptemberre kitűnő referenciával és garanciával „Megbízható” ígelgére. 4429

Mindenes lány felvétetik. Calea Săguna 8., a gyermekkórház mellett. 4436

FIJÁTÁS

Timisoarán zsidó liceumi tanár ellátásra diákokat elvállal. Közelebbit szívességből Hirschfeld, Bul. Reg. Maria 17. 4431

LAKÁS

Kétszobás, konyhás, előszobás lakás kiadó a tisztviselőtelepen. Str. Legionarilor 20. 4180

VÉTEL—ELADÁS

Különbéle butorok és háztartási cikkek kiadó. Arad, Str. Beritii 13., emelet. 4432

Lakk, csiszolt kombinált nappali, vagy gyermekszoba 9 darabból nagyon olcsón eladó. Comisio biz.-üzlet, Dacia-kávéház mellett. 4437

Zongorát keresek azonnali megvételre, lehetőleg rövidet. Cimeket a kiadóba kérek. 4430

Megvételre keresek

jó állapotban levő vaszerkezettű 1000 kg. hordképességű

hidmérleget,

mely állatok mérlegelésére alkalmas. Részletes ajánlatok a legolcsóbb ár megjelölésével Andrei Leopold Timisoara, Str. Milano 13. címre küldendők.

KÜLÖNFÉLEK

Elvesztett egy fiatal barna vadászkutya. Megtaláló illő jutalomban részesül Duca-ucca 20—22. szám alatt.

Divatrajzot, textilia-terveket és portrét vállal Soltész Edith okl. iparművész. Str. 29. Decembrie 3. 4439

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-tomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Gójdú-ucca 5.

Stelner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Modern sötét dióhálo,

topolva-lak, ebédlők, oszlások, uriszobabereendezés, rocamier, antik ülőgarnitúra eloson és nagy választékban

Zálogkölcsonöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba. elöleget nyújtunk. Hosszabbítási ocsó, válatunk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Elz-palota.

INGAFLAN

Jókarban levő szálló, közel a villanyos-megállóhoz, villaszerű kolnával eladó Ghiorocon. Érdeklődni: Str. V. Horáran 22. 4405

Bucureştibe költözünk!

A raktáron levő kerekpárokat és varrógépeket

igen olcsón eladjuk.

W. Hammer și Fiul
P. Avram Iancu 5/6.

Legújabb jelentéseink:

A Kisantant céltudatos lépést tesz Magyarország felé

Több, mint 85 ezer kisebbségi állami tisztviselőt alkalmaznak Csehszlovákiában

Henlein nem megy Londonba

Belgrádból jelentik: Prágai félhivatalos jelentés szerint augusztus huszadikára összehívták a kisantant-konferenciát. Prágában sokat beszélnek arról, hogy a kisantant céltudatos lépést tesz Magyarország felé.

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány készülő nemzetiségi törvényének lényeges része, hogy a kisebbségek is helyet foglaljanak az állam igazgatásában és kiszámították, hogy a kisebbségi számaránynak megfelelően

15.700 magyar és 70 ezer német tisztviselőt kell, hogy alkalmazzon a kormány.

Prágából jelentik: A külföldi sajtóban az a hír terjedt el, hogy Henlein szudetanémet vezér Londonba utazik.

A szudetanémet-párt vezetősége tegnap hivatalosan megcáfolta Henlein londoni utját és megállapította, hogy egyelőre erre még nem kerül sor.

Franco csapatait vádolja lelkész kivégzésekkel egy baszk katolikus pap

A Manchester Guardian-ban Francisco de Mardones lelkész, a baszkföldi keresztény egyesületek vezértitkára hosszú cikket ír arról, hogy milyen elbánásban részesültek a katolikus papok a köztársasági spanyol uralom alatt és milyen elbánásban részesülnek, mióta a baszk-földet Franco csapatai szállították meg. Mardones többek között a következőket írja:

„Mint lelkész és mint az események szemtanúja kötelességemnek tartom a való tényvallást az angol nép előtt feltárni. Ha a köztársasági baszk kormányzat tehetne, mindenkor védelmére kelt az egyház érdekeinek és igyekezett az egyházat megvédeni felelőtlen elemek támadásától. Amikor a Merced-kolostort a csőcselék fel akarta gyújtani — Azola köztársasági képviselő — az egyik legszélsőbb baloldali párt tagja, a demokrata érzelmi polgárokkal egyetemben akadályozta meg ezt a gaztetetet, amelynek előkészítéséről kiderült az, hogy abban jobboldali elemek vettek részt. azért, hogy kompromittálják a köztársaságiakat.

Sokat beszélnek arról is, — írja Mardones —

hogy a köztársaságjak a baszk-földön papokra vadásztak, vagy sorozatosan utasították volna ki a jezsuitákat. Ezekre a hírekre tényekkel lehet felelni. Amikor a felkelő csapatok már igen szorongatták a baszk-területet, a comilasi papnövelde és a santanderi ferencendi kolostor barátait tényleg kitelepítették s egyik részüket családjaikhoz utalták, másik részüket pedig a begoniai Carmelita-kolostorban helyezték el. Ez a kitelepítés hadászati érdekből történt és azt a rendőrkomisariatus rendelte el. A papok testi épségéért a kitelepítés végrehajtásáig egy Elpidio Morc nevű anarchista volt felelős, aki annyira rendben hajtotta végre a kitelepítést, hogy a begoniai ferencendi főnök külön köszönetet mondott neki. Bilbaoban pedig a jezsuiták mindvégig szabadlábban voltak.

Meg kell állapítanom végül — fejezi be cikkét Mardones atya, — hogy hiteles névjegyzék van nálam azokról a katolikus lelkészekről, kiket viszont Franco csapatai lőttek agyon.

A konzervatív Manchester Guardian cikke különösen katolikus körökben keltett élénk feltűrést.

Lengyelország tengeri hatalom akar lenni és gyarmatok szerzését is programba vette

Varsóból jelentik: A lengyel közvéleményben egyre nagyobb visszhangra talál az a nemzeti törekvés, hogy a tengeri kereskedelem fejlődése feltétlenül szükségessé teszi, hogy az országnak tengeren is megfelelő hatalmi felkészültsége legyen. A kormány kidolgozta már azt a programot, melynek révén a lengyel haditengerészet gyors tempóban

megkezdene a hajók építését. Megalakult egy nyolcszáz tagot számláló, ugynevezett gyarmatliga is, amelynek célja olyan külpolitikai program kialakítása, amely Lengyelország egyre szaporodó népességére és nversány-szegénységére való hivatkozással a gyarmatszerzést is programjába veszi.

A német katonai szakértők eltávoztak Sanghaiból

Japán is beleavatkozik a Paracelsus szigetcsoport miatt kitört francia— kínai konfliktusba. — Japánban is pusztít az árvíz

Hosszu ideig tartó háborúra számítanak a japánok

Tokióból jelentik: A Paracelsus szigetcsoportnak francia részről történt megszállásával kapcsolatban a japán külügyminiszterium hivatalos közleményt adott ki. A közlemény megállapítja, hogy az 1920—1921-ben megkötött angol—francia szerződés a Paracelsus szigetcsoportot kínai tulajdonnak deklarálja. A japán sajtó élénken bírálja Franciaországnak ezt a lépését és hangsúlyozza, hogy Japánnak meg kell tenni mindent, hogy ezt a lépést ellen sulyozza.

Japán hivatalos megállapítás szerint a kínai hadjárat óta Kína egymillió 300 ezer embert veszített, míg a japán hadseregnek 37 ezer halottja volt. A kínaiaktól elfoglalt terület

nagysága háromszor akkora, mint Japán és 70 millió lakos él rajta.

Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány, mint ismeretes, visszahívta Kinából valamennyi katonai szakértőjét. A rendelkezésnek megfelelően a katonai szakértők a tegnapi napon elhagyták Sanghait és ott csupán néhány német származású technikai ember maradt.

Tokiói jelentés szerint a japán árvízkatasztrófával kapcsolatban kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy az elemi csapás legjobban sújtotta Kobet és környékét, ahol az árvíz 206 emberáldozatot követelt, ezenkívül 400 ember nyomtalanul eltűnt.

Kétezeröttszáz lakóház omlott össze. Kobe egyharmad részét iszaptenger borította el. Víz alá került több középület, közöttük a tőzsde és több iskola.

Tokiói lapértékesítések szerint illetékes helyen kijelentették, hogy Japán végleg lemond az 1940-ben megnyitandó világkiállításról. miután az ország bizonytalan tartamu háboruba sodródott

SzírIA követe nem írta alá az alexandrettei szandzsák egyezményét

Párisból jelentik: Ideérkezett jelentés szerint az alexandrettei szandzsák ügyében tegnap újabb változás állt be, amennyiben az érdekelt hatalmak képviselőit értekezletre hívták össze Ankarában, ahol az érdekeltek felszólították SzírIA követét, hogy írja alá a törökökkel megkötött egyezményt. SzírIA megbízottja megtagadta az aláírását és kijelentette, hogy a szerződés megkötésével szemben fenntartással él.

Kötelezővé tették Olaszországban az egységes kenyeret

Rómából jelentik: Az olasz gabonaellátási társaság határozata szerint a jövőben Olaszország területén csak egységes kenyeret szabad árusítani. Ezzel kapcsolatban a fascista párt nyilatkozatot adott ki, amely a rendszabályt azzal indokolja meg, hogy az egyenlőségben élő olasz nép minden rétege egységes kenyeret kell, hogy kapjon, nem lehet a társadalmi különbséget a kenyérfogyasztásban is kidomborítani.

Legújabb sport!

Asbóth legyőzte a teniszvilágbajnok Budge-t az amerikai teniszezők budapesti vendéjátéka során

Budapest. A margitszigeti tenisz-pályán szerdán folytatták Budge és Makó a világbajnok teniszezők vendéjátékait és a mérkőzések hatalmas meglepetéseket hoztak: mindhárom mérkőzést a magyar teniszezők nyerték és így 3:3-ra kiegyenlítették, miután első napon az amerikaiak 3:0 arányu vezetést szereztek. A legnagyobb meglepetés Asbóth győzelme Budge felett, de a Szigeti—Gáborypár győzelme a világbajnoki kettős felett szintén meglepő eredmény. A részletek a következők: Szigeti, Gábor—Budge, Makó 6:4, 6:2. Dallos dr.—Makó 3:6, 6:2, 7:7 w. o. Asbóth—Budge 6:1, 6:8, 3:0 w. o.

ORBÁN HADNAGY VEZET a svéd—magyar—lengyel öttusa viadal második napján

Budapest. A három ország öttusázoinak viadalán másodnapon a párbajtörvívást bonyolították le és ebben a számban a svéd Gillenstierna főhadnagy győzött 27 ponttal Marczalkövi (24 p.), Kohanski (23 p.), Gyalokai (22 p.) és Orbán (21 p.) előtt. A két első nap után (tereplovaglás és párbajtör) az összetett versenyben az alábbi a sorrend: 1. Orbán 6 p. 2. Kohanski 7 p. 3. Gillenstierna 9 p. 4. Marczalkövi 9 p. 5. Bolgár 11 p.

— **Megtartják a tokiói olimpiát.** Tokióból jelentik: A japán kormány elhatározta, hogy az olimpiai játékokat, ha szerény keretek között is, de mégis megtartják.

O Csikágóban bonyolítják le a Joe Louis—Max Baer mérkőzést. Szeptember hónap folyamán kerül megrendezésre Schmeling legyőzőiének, Joe Louisnak mérkőzése Max Baerrel, amelyet az eredeti tervtől eltérően nem Newyorkban, hanem Csikágóban tartanak meg. Ha Joe Louis győzne, úgy az olasz-amerikai Tony Galentoval kerül szembe.